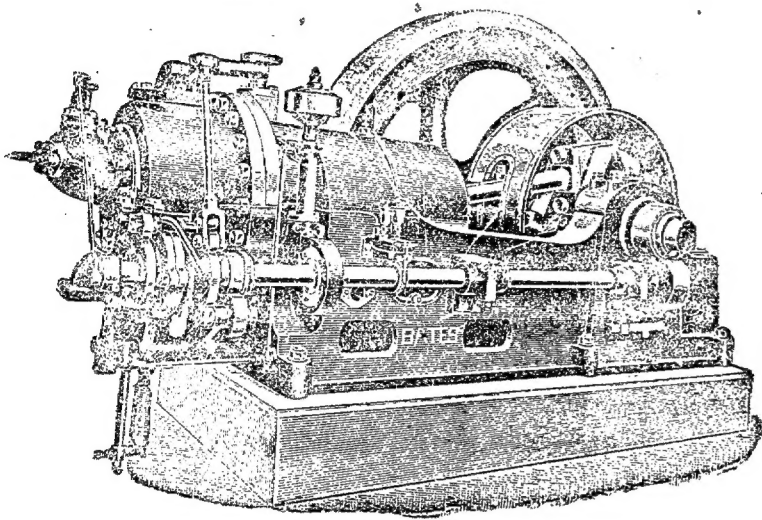

309039

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

తెలుగు పత్రిక 1917 సం॥ మార్చి నెల 13 వ తేది మంగళవారము No. 287
సంపుటము. 3. న శ నా మి స య త్త ర ప్పా న మా స బ హు శ ప య మి గి. సంచిక ౨౮౭

బేటుగోల్డు మెడల్ కెమిడికల్ క్రూడ్ ఆయిల్ యింజనులు.

ఈక్రాత్త టయిపు ఇంజనులు యెటు
వంటి చిక్కనయిన క్రూడ్ ఆయిల్తో
నయినను నుమారు ఒకమాసము వేరయి
జరు విప్పి శుభ్రపరచ నక్కరలేకయే
మిక్కిలి తృప్తికరముగా పనిచేయుచున్న
వి. సాధారణమైన ఆయిల్ యింజనులకలె
యెక్కువ క్రూడ్ ఆయిల్ అక్కరలేక
వాటికొరకు ఖర్చు అయ్యే ఆయిల్లో
సగము మాత్రము యీ యింజనులు తీసి
కొనచు వాటికంటె వేయిరెట్లు తృప్తి
కరముగా పనిచేయుచున్నవి. 16 గుర్ర
ములు మొదలు 65 గుర్రముల పవరవరకు
వీట్లయొక్క స్పేరు సామానులు సహ
యే పుడును స్టాకులో సిద్ధముగా
నుండును.

109-141 ౩. యల్. శాస్త్రి అండు కో., ఇంజనీర్లు, మదరాసు.
(బాంచిలు:-బెజవాడ, రాజమండ్రి)

బాదాపేడితులకు వరము: ఐనోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా

ఆచార్యశ్రీ రక్తములన జనించుబాడ్డములకు కిరీటుమువంటి వుండు. కురుపులను, మచ్చలను గండములను
శుభ్రంజ్ఞు, ప్రాతశోషలను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

సహజవిశేషశుభ్రా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యవర్తికను అన్ని విధములైన రోషములను
పోగొట్టును. కిరీటుమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కారాసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును
శుభ్రపరచును, కిరీతానోగ్యమును గలుగ జేయును. 16 రోజులవర కుంకుటకు 4 పౌండుల బుడ్డిలలో అమ్మబడును.

ప్రాప్తెబరు:- పి. డి. సావంత్. 144. ఫననవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144 No. 2. BOMBAY.

శంధ్ర నిర్వకశోకాల...విద్యాప్రవృత్తి
ఇది శ్రీయువ కట్టచుండి రాసులింగారెడ్డి గారితో
ప్రాయుధివది. 16ల 0-4-00 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.
శంధ్రనిర్వకా కార్యాలయము, 6 తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

గ్యాల్లీన్ మోటారు పాఠశాల.
మోటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని బాగుచేయ
గలగుటకును తిరిపేయను నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు
నడుచునో ఏయే భాగములు ఏయేపనులుచేయునో అవి చెబి
పోయినపుడు స్వల్పముగానేయు రీతేరులను యీయంకితముః
నెల్ల అభ్యాసపూర్వకముగా శుభపాఠశాలలో, యూరోపియన్
దొరవల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండుమాసములలో నేర్పించ
గవర్న మెంటు వారివద్దనుంచి లై సెన్సు యిప్పించిపంపబడును
అందులకు ఫీజు 60 రూపాయలు కట్టవలయును.
తిరిగి స్థానులు ఏప్రిల్ నెల 1 వ తేది నుండి ప్రారంభ
మగును. స్థానులలో చేరవలచినవిద్యార్థులు ఈ నెల 31 వ తేదీ
గాని అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసేకోవలయును
పాదుగారి విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తాపాసం
బడును. ఈక్రింద నుదాహరించునాటికి నాసికొనుడు.
(41) గ్యాల్లీ అండ్ కో., బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co., 149, Broadway Madras.
Telegraphic Address:- "GALY" Madras.

మోటారుబస్ సర్వీసు.
(రాక్షా రామమునండి, } విక్రవోలునండి,
విక్రవోలునకును, } (రాక్షా రామమునకును.
ఇందువలన సమస్తమైన జనులకు తెలియ
పరచడ మేయనగా విక్రవోలు స్టేషను నుండి
ద్రాక్షా రామమునకును, ద్రాక్షా రామము నుండి
విక్రవోలు స్టేషనునకు పోవుటకును ప్రయాణికు
లను ప్రతి రైలునకు తగు సమయములలో చేర్చే
లాగున మోటారుబస్సు తగు సులభమైన స్టేట్లో
నడపించుటకు యేర్పటుచేయడ మైనది.
696 ఇంగ్లీషు సైకిల్ అండు మోటారు
ఇంపోర్టింగు కంపెనీ, కాకినాడ.

A Majic Cure for Scorpion Sting. సర్వవృశ్చిక విషసంజీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్క్) 535
దుఃఖమునో నమ్మవారు సంతోషమునో పోవుము.
గుణము లేదని యజ్ఞపు చేయువారలకు రూ 100 ఇవాల.

ఇది ప్రతి మటుంబమునం దుండ
వలసి యున్నది. అంగ్ల,
యూనాని, శాస్త్ర వైద్యులచే పొగ
డగాంచబడియున్నది ఎన్ని దినము
లుంచినను మందు గుణముమాఱును,
తేలునకు మాత్రమే కాక ఎలుక,
కుక్క, గాము, జిడ్డు మొదలగు
విషజంతువుల కాటులకు నుపయో
గించును. వెలపాకల్ 1-కి 0.8-0
పోస్టేజి 0.8-0. 1 దశక పాకెట్టు
వెల రూ 5.0-0. పోస్టేజివేటు.

ఒకేసారి 2 ప్యాకెట్లు తెప్పించుకొనువారికి పోస్టేజి ఇవాల.
వర్తకులకు 100 కి 125 రూపాయలు కమీష. నియ్యబడును.
చిరునామా:- ధనలక్ష్మీ కంపెనీ,
1/6 వెంకటేశమేష్ట్రీ వీధి, సాకారుజేట్లపాడు, మదరాసు.

మోహిని తైలము:- శ్రీ పురుషులు వాడు
టకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువజేయును,
కండ్లకు చలువజేయును వెండ్రుకలు పెరుగును.
వెండ్రుకలు కాలకుండును. వెండ్రుకలు నునుపు
జేరును. సువాసన గలిగియుండును. 0-12 0.
అమ్మతాంజనం డిరో. } 109, (ఫేరినోడ్డు, బాంబాయి.
7, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

అత్యుత్కృతి ఆయుర్వేద 582

మూలరోగాంతక గిన్నె

ఈ గిన్నె యందు వుండు
చుట్టిగ వేసి రెండు నిమి
షములు వుండనిచ్చి 10
దినములు ప్రాతఃకాలం
నందు పుచ్చుకొనిన చమ
స్త్రచిధ మూలరోగములు
నివాణ యగును. ఇది
గాక అత్యుత్కృతి, కీతజ్ఞి
మలబద్ధకము ఇత్యాది

రోగముల తప్పక పోగొట్టును. ఇందుకు పథ్యములేదు. ఇందు
రసాది ధాతువర్ణము చేరలేదు. పరిశుద్ధమగు మూలికలచే
తయారుచేయబడినది. వెల 5.0-0, తపాలఖర్చు (పత్యేకము.

యోగ్యతాపత్రములు
1. శేటు బాలకృష్ణ టాకర్ (బాంకర్) పికానిన్
7 సం॥ముల మూలము, 2. మెసర్సు హనుమాన్ దాసు మేరా
గారు, వత్సలానీధి, ముల్కపాబజారు, కలకత్తా, 10 సం॥ముల
మూలము, 3. పనిలాల్ డి. శ్రీమానిగారు, సాకారుజేట్ల, మద
రాసు, 11 సం॥ముల మూలము, 4. ముస్తఫా కె. పి కృష్ణ
మీనన్ గారు, బాకెష్టగు. సాలపురము, 5. గోపలరావుగారు
(గుజరాత్) ద్రాక్షరాబాసు (పక్కను) 10 సం॥ముల మూల
ము, 6. మె॥ ఆరుముగ కెట్టిగారు, రెర్, తిరుపత్తి స్థానము, నెల్ల
కాల, మదరాసు. 4 సం॥ముల మూలము. గుణమిచ్చేవారికి వాసి
యున్నారు. ఇవిగాక ఆ నేకులను యీ రోగమునుండి నిమిత్తి
చేసినారు. మెదలిస్తు
ఆయుర్వేదభూషణ పండిట్ ఎల్.ఎన్. శర్మగారు,
యె. యం. యె. పి.
బాలకృష్ణ బొషధాలయం, 117, వైసాబజారు, మదరాసు

ఇండియా దేశపు యుద్ధ ఋణము.

రొక్కరూపముగా వచ్చిన యావత్తు మొత్తమును సాగించుటకు గాను హిజ్ మెజెస్టీ వారి దొరతనమున కియ్యబడును.

1929—1947 వ సం॥ నూటికి 5 వడ్డీ యుద్ధ ఋణము.

1920 వ సం॥ నూటికి 5½ వడ్డీ యుద్ధపత్రములును, 1922 వ సం॥ నూటికి 5½ వడ్డీ యుద్ధపత్రములును.

పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లు (1917-18 వ సం॥ జారీ అయ్యేవి.)

అసలుకున్న వడ్డీకిన్ని ఇండియా గవర్నమెంటువారి ఆస్తిన్ని రివిన్యూలున్న హామీగా ఉండును.

1. 1929—1947 వ సం॥ యుద్ధ ఋణము.

జారీవెల: నూటికి రు 95 ల ని క్రిందివిధముగా చెల్లింపవలెను:

అల్లాటు మెంట్లు.

పూర్తిగా రొక్కము చెల్లించిన అల్లాటుమెంట్లు: దరఖాస్తు కాలమున నూటికి రు 95 లు. వాయిదాల పద్ధతి అల్లాటుమెంట్లు దరఖాస్తు కాలమున నూటికి రు 15 లున్న; తక్కినవి నాలుగు మాసవారికి నూటికి రు 20 ల వాయిదాలున్న; సదరు వాయిదాలు ఒక్కొక్కటి దరఖాస్తు చేసిన నెలకు వెంటనే తర్వాత వచ్చే, ఒకటవ, రెండవ, మూడవ, నాల్గవ నెలల 15 వ తేదీన, లేదా సదరు తేదీ ఆదివారమైతే 16 వ తేదీన చెల్లగట్టవలెను.

వడ్డీ: సంవత్సరము 1 టీకి నూటికి 5; క్రిందవరి 15 వ తేదీన, ఆగస్టు 15 వ తేదీన ముట్టును.

తీర్మానపు వాయిదా:—అంతకు పూర్వము తీర్మానము కానియెడల, 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణము 1947 వ సంవత్సరము ఆగస్టు 15 వ తేదీన సరిసమానముగా తీర్చివేయబడును; కాని, 1929 వ సంవత్సరము ఆగస్టు 15 వ తేదీన గాని అట్లుపెట్టబడినా, ఇండియా గెజెట్టులో పూర్తిమీదగా క్యాంబెయరు నెలల నోటీసిచ్చి, సదరు ఋణముగాని అందలి ఏ భాగమునైనగాని సరిసమానముగా తీర్చివేయుటకొరకు, ఇండియా గవర్నమెంటువారు తమకు హక్కు నిల్వకొని యున్నారు.

లోటు భర్తీ ఫండు:—1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణపు బజారు ధన తగే పక్షములో పరిహారము, జారీ వెలకంటే బజారుధర తగ్గినప్పుడు, సదరు ఋణము తాలూకు సెక్యూరిటీలను కొని నిర్బంధించుటకొరకు ఒక ఫండు ఏర్పరుచుటగాను, 1929-1947 వ సం॥ యుద్ధ ఋణపు మొత్తము లో నూటికి ఒకటిన్నరవంతున అయ్యే మొత్తము ప్రతి సంవత్సరము ప్రత్యేకముగా ఉంచుటకు ఇండియా గవర్నమెంటు వారు ఒడంబడియున్నారు.

II. 1929 సం॥ యుద్ధపత్రములు, 1922 వ సం॥ యుద్ధపత్రములును (రాబడి పన్ను మినహాయంపబడినది).

జారీ వెల: నూటికి రు 100 లు ఈ క్రింది విధమున చెల్లించవలెను:—పూర్తిగా రొక్కము దరఖాస్తు కాలమున నూటికి రు 100 లు.

చెల్లించిన అల్లాటుమెంట్లు:

వాయిదా పద్ధతి అల్లాటుమెంట్లు దరఖాస్తు కాలమున నూటికి రు 20 లున్న; తక్కినవి నాలుగు మాసవారికి నూటికి రు 20 ల వాయిదాలున్న; సదరు వాయిదాలు దరఖాస్తు చేసిన నెలకు వెంటనే వచ్చు, ఒకటవ, రెండవ, మూడవ, నాల్గవ నెలల 15 వ తేదీన, లేదా సదరు తేదీ ఆదివారమైతే 16 వ తేదీన, చెల్లగట్టవలెను.

వడ్డీ: సంవత్సరము 1 టీకి నూటికి రు 5½ లు; క్రిందవరి 15 వ తేదీన, ఆగస్టు 15 వ తేదీన ముట్టును.

తీర్మానపు తేదీ: 1920 సం॥ యుద్ధ పత్రములు 1920 సం॥ ఆగస్టు 15 వ తేదీన 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రములు 1922 సం॥ ఆగస్టు 15 వ తేదీన, తీర్చి వేయబడి యుండును.

III. పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లు (రాబడి పన్ను మినహాయంపబడినది)

జారీచేసినతర్వాత 5 సంవత్సరముల కిచ్చివేసే, రు 10 లకు, రు 20 లకు, రు 50 లకు, రు 100 లకును.

జారీ వెల:

రు 7-12, రు 15-8, రు 28-12, రు 77-8 లును.

మరిన్ని, ఈ సర్టిఫికేట్లు జారీచేసిన పోస్టాఫీసులో, సదరు ఆయుధ సంవత్సరముల కాలములో ఎప్పుడైనా, ఋణపు ప్రకటనలో నిర్దేశించిన చెట్లకు, మార్పుకొనవచ్చును.

1. సెక్యూరిటీలు ఏ రూపముగా నుండునది.—1929-1947 సం॥ యుద్ధఋణమునకును, 1920 సం॥ యుద్ధపత్రములకును 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రములకును సంబంధించిన సెక్యూరిటీలు, దరఖాస్తుదారు కోరిక (దరఖాస్తులో వ్రాసుకోవలెను) ప్రకారము, ఈ క్రింద వివరించిన రూపమున జారీ చేయబడును:—

1) రెజిస్టర్డ్ ప్లాట్ సర్టిఫికేట్లు ... వస్తావేజుమాలమున ప్రాన్సు ఫీక్షన్లు.

2) ప్రామిస్సరీ నోట్లు ... ఎండాన్సుమెంటు మూలమున ప్రాన్సుఫరు చేయవచ్చును;

3) హామీ పెట్టుబానికి చెల్లు అప్పగించి పెట్టుబడులమున విడిగల (డేరెంట్) పత్రములు. ప్రాన్సుఫరు చేయవచ్చును.

ఏ కోరికను నిర్దేశించనియెడల, మొదట, సెక్యూరిటీలు రెజిస్టర్డ్ ప్లాట్ సర్టిఫికేట్లు రూపమున జారీచేయబడును.

2. రాబడిపన్ను.—1920 సం॥ యుద్ధ పత్రములమీది వడ్డీని 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రముమీది వడ్డీని రాబడి పన్ను నుండి మినహాయంపు ఉండును. కాని అధిక పన్నునుండి ఉండును.

1929-1947 సం॥ యుద్ధఋణము మీది వడ్డీ రాబడి పన్ను నుండిగాని అధిక పన్ను నుండిగాని మినహాయంపు లేదు. రాబడిపన్ను ఆట్టతాలూకు రెండవ సెక్షన్లుయొక్క III భాగములోని నిబంధనల ప్రకారము రాబడిపన్ను విధింపబడును.

3. కన్వర్షన్ (మార్పు) హక్కులు.—1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణము తాలూకు తీసికొన్నప్రతి (నామకా అనగా పేరుకు) రు 100 ల కున్న, ఇండియా గవర్నమెంటు తాలూకు, నూటికి 5 వడ్డీ రూపాయ ఋణము బాబతుగాని, నూటికి 5½ వడ్డీ రూపాయ ఋణములలో ఏదొకటి అయినగాని, 1916-1917 సం॥ పు నూటికి 4 వడ్డీ కన్వర్షన్ ఋణము బాబతుగాని (నామకా) రు 150 లకు ఋణము కొరవడకు మార్పుకొని, అందుల ప్రతిఫలముగా—

మార్చిన నూటికి 8 వడ్డీ ఋణముబాబతు ప్రతి (నామకా) రు 100 లకు, యుద్ధఋణము బాబతు (నామకా) రు 85 లు,

మార్చిన నూటికి 8½ వడ్డీ ఋణము బాబతు ప్రతి (నామకా) రు 100 లకు, యుద్ధ ఋణము బాబతు (నామకా) రు 76 లు,

మార్చిన నూటికి 4 వడ్డీ కన్వర్షన్ ఋణము బాబతు ప్రతి (నామకా) రు 100 లకు, యుద్ధ ఋణము బాబతు (నామకా) రు 92 లు,

ఈరేటున మార్పుగా తేలిక 1929-1947 సం॥ ఋణపు మొత్తమున్ను, (కోరిన యుద్ధఋణపు మొత్తము) పూర్తిగా నూర్చుగా జేయుటకు కావలసిన యుద్ధఋణపు అధిక మొత్తమున్ను పొందుదురు. ఈ అధిక మొత్తమునకు గాను, రు 1-టికి ఒక అణా చొప్పున ప్రోసివేతతో రొక్కము చెల్లించవలెను.

4. 1917 వ సం॥ నవంబరు 1 తేదీకి తర్వాతను, 1918 సం॥ జనవరి 15 వ తేదీ దాటకుండును, ఎప్పుడైనా మార్పుకొను హక్కులను చెలాయించుకోవచ్చును. మార్పు వారంట్లు అన్యధము చేయదగియుండి, హాజరుపెట్టేవానికి చెల్లుబాటు గల రూపమున జారీచేయబడును.

5. మార్పుమీద జారీచేయబడిన 1929-47 సం॥ యుద్ధ ఋణపు సెక్యూరిటీలపైని 1917 సం॥ ఆగస్టు 15 వ తేదీనుండి వడ్డీ ముట్టును. నైతిక వడ్డీ ననుసరించి చెల్లించిన రొక్కమునకు ప్రత్యేకము వడ్డీ ఇయ్యబడును.

6. 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణముల బాబతున్న, 1920 సం॥ యుద్ధపత్రముల బాబతున్న, 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రముల బాబతున్న, ఉంచుకొన్న మొత్తములకు, ఇండియా గవర్నమెంటువారు ముం దెప్పుడైనా జారీచేయువాటి రూపముగా మార్పుకొనుటకు హక్కు ఉండును.

7. దరఖాస్తులు:—1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణము కొరకును, 1920 వ సం॥ యుద్ధ పత్రములకొరకును, 1922 వ సం॥ యుద్ధపత్రములకొరకును (పోస్టాఫీసులద్వారా చేసే దరఖాస్తులకాక) చేసికొనే దరఖాస్తులు, 1917 సం॥ మార్చి 15 వ తేదీ గురువారం మొదలుకొని, 1917 సం॥ జూన్ 15 వ తేదీ శుక్రవారంవరకుగల కాలములో ఎప్పుడైనా, ఈ క్రింద వివరించిన ఆఫీస్ లెవరికైనా మనుష్యుల కెవరైనా చేసికోవచ్చును:—

(1) కలకత్తా కరెన్సీ కంట్రోలరుకుగాని, ప్రదేశపు అక్సాంటెంటు డెవలప్మెంట్ కంట్రోలరుకో ఎవరికైనాగాని

(1) బంగాళము, బొంబాయి, మద్రాసు, భాంకుల తాలూకు, హైదరాబాద్ ఫీసులలోని సెక్రటేరియటు ప్రెజిడెంట్కుగాని, ఇండియాదేశములో ఏ ప్రాంతంలో నైనా సదరు బాంకుల ఏ టెంట్లుగాని, మరియు,

(2) జిల్లా హెడ్డుక్వాటర్సులోని గవర్నమెంటు ప్రెజిడెంట్ చార్జీగల అఫీసర్లకు.

8. దరఖాస్తులు నూరు రూపాయల మొత్తమునకో, పూర్తిగా నూరుగల మొత్తమునకో, చేసికోవలెను.

9. రు 100 ల మొత్తముకు మాత్రమే చేయు దరఖాస్తులు, అన్ని సందర్భములలోను, విలువక్రింద పూర్తిగా చెల్లించిన రొక్కముతో గూడ, పంపబడవలెను; సదరు రొక్కము, 1929-1947 సం॥ యుద్ధఋణమువిషయములో రు 95 లున్న, 1920 సం॥ యుద్ధపత్రముల విషయములోను 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రముల విషయములోను రు 100 లున్న.

10. 1929-1947 సం॥ యుద్ధఋణము బాబతున్న, 1920 సం॥ యుద్ధ పత్రముల బాబతున్న, 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రముల బాబతున్న, రు 200 ల మొత్తమునకేమి అందుకు వైబడిన మొత్తముల కేమి, చేసికొనే దరఖాస్తులు,

(a) పూర్తిగా రొక్కము సొమ్ము చెల్లించిన అల్లాటు మెంట్లుగాని,

(b) వాయిదాల పద్ధతి అల్లాటు మెంట్లుగాని, చేసికోవచ్చును.

12. ప్రోక్రేజీ.—ప్రసిద్ధమైన బాంకర్లకును ప్రోక్రేజీకును వారి స్థాపుతోగూడిన రొక్కపు దరఖాస్తులపైని చేయబడిన అల్లాటు మెంట్లు విషయములో నూటికి రు 0-2-0 ల చొప్పున కమిషను ఇయ్యబడును; కాని, పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లు దరఖాస్తుల సహా, పోస్టాఫీసులద్వారా వచ్చిన దరఖాస్తుల విషయములోను, కన్వర్షన్ కొరకు చేసిన దరఖాస్తుల విషయములోను, సదరు కమిషను ఇయ్యబడును.

దరఖాస్తు సమానాలు, అక్సాంటెంటు డెవలప్మెంట్గాని, ఏ బాంకువద్దనో, ప్రోక్రేజీవద్దనో, జిల్లా ప్రెజిడెంట్గాని దొరకును.

పోస్టాఫీసు ప్రకరణము.

(పోస్టాఫీసుల ద్వారా చేసికొనే దరఖాస్తుల విషయమున ప్రత్యేక నిబంధనలు.)

20. 1929—1947 సం॥ యుద్ధ ఋణముకొరకును, 1920 సం॥ యుద్ధ పత్రముల కొరకును, 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రములకొరకును దరఖాస్తులు, ఈ క్రింది క్లాజులలో చెప్పిన మరతులకు లోబడి, 1917 సం॥ మార్చి 15 తేదీ గురువారం మొదలుకొని 1917 సం॥ ఆక్టోబరు 15 వ తేదీ సోమవారం వరకును, అదివరలో పోస్టాఫీసు సేవింగ్సు బాంకు డిపాజిట్ రైసెట్టియో కానెట్టియో ఏనుగుష్యునినుండి ధైర్యము, సేవింగ్సు బాంకు పనిచేయుట కధికారముగల ఏ పోస్టాఫీసు ద్వారా నైనా గూడ, పట్టబడును.

22. అధిక మొత్తములు అధమ మొత్తములు:—పోస్టాఫీసులద్వారా వచ్చే దరఖాస్తులు రు 25 ల మొత్తముకో పూర్తిగా రు 25 లు గల మొత్తముకో అయి యుండవలెను. ఒకే ఈ ప్రకటన ననుసరించి, పోస్టాఫీసుద్వారా మెట్టు వెరసిమీద రు 22,500 లకు మించిన మొత్తములకు దరఖాస్తుపెట్టును, ఉంచుకోనుగూడదు; ఇందు 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణములో రు 7,500 ల కెక్కున ఉండగూడదు; 1920 సం॥ యుద్ధ పత్రములలోను 1922 వ సం॥ యుద్ధ పత్రములలోను ఒకదానిలోగాని రెంటిలో కలిసిగాని రు 7,500 ల కెక్కున ఉండగూడదు; మఱియు, పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల సర్టిఫికేట్లులలో రు 7,500 ల కెక్కున ఉండగూడదు 37 వ క్లాజు చూడుము.

మరాలు.—(1) ఈ ప్రకటన ననుసరించి పోస్టాఫీసు ద్వారా చేసికొనే దరఖాస్తులు, పోస్టాఫీసుద్వారా లోగడ పొంది ఉంచుకొన్న సెక్యూరిటీల మొత్తములు ఏమున్ను వాటితో నిమిత్తములేవండా, అంగీకరించబడును.

(2) కన్వర్షన్ చే అధ్యమైన 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణపు మొత్తములు, నైని చెప్పిన పరిమితుల వర్తింపజేయునప్పుడు రెక్కలోనికి తీసికోబడవు.

23. చెల్లించవలసిన మొత్తములు.—దరఖాస్తు పెట్టుకొన్న మొత్తములు దరఖాస్తుతో పూర్తిగా చెల్లగట్టవలెను; వాయిదాలుగా చెల్లగట్టగూడదు. కాని ఒకే మనిషి ఒకటికంటే ఎక్కువ దరఖాస్తులను పెట్టుకోవచ్చును; కాని, వారి దరఖాస్తుల మెట్టు మొత్తము 22 వ క్లాజులో నిర్దేశించిన పరిమితులను మించగూడదు.

24. చెల్లగట్టే పద్ధతి.—పూర్వపు క్లాజు ననుసరించి చెల్లవలసిన మొత్తములు, ఈ క్రింద వివరించిన విధములలో నేవిధముగా నైనగాని, ఒక విధముగా కొంతయు మరియొక విధముగా కొంతయుగాని చెల్లగట్టవచ్చును:—

(a) దరఖాస్తుదారునికి సేవింగ్సుబాంకు ఖాతా ఉన్నయెడల, ఆ ఖాతా జమను తనకున్న ఏదైనా రొక్కపు నిల్వను ప్రాన్సుఫరు చేయడము;

(b) రొక్కరూపమున గాని కరెన్సీ నోట్లరూపమున గాని చెల్లించడము; లేదా, అట్టి బ్యాంకు స్థాపించబడిన తావున ఉండే హెడ్డు పోస్టముపురుకు చెల్లదగునట్లుగా ప్రసిద్ధమైన బాంకుమీద క్రాసుచెక్కు ఇయ్యడము.

ఎక్కువభాగము పూనుకొను నెడల చాల చిక్కు గలుగును. ఈవర్ష నారంభించినతోడనే విద్యావిషయవర్తన మార్పు వలన వచ్చును. విద్యావిషయమున 1911-12 వ సం॥ రమునుండి ప్రవేశపరీక్షలను ఎక్కువ వ్యయము చేయబడుచు నేయున్నది.

ఉపాధ్యాయ కీర్తినిమునకు ప్రాముఖ్యము నీయవలయునను వాదముతో విద్యాభివృద్ధికి భంగము కలిగించుట మంచిదికాదని గా॥ పండితమాలవ్యగారు చెప్పిరి.

సర్వవిధముల మేరువుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారి గ్రాంటులను తగ్గించునెడల, వృథా ఖర్చు ఎక్కువ యగుననిరి.

ప్రాథమిక విద్యాభివృద్ధి విషయ మతి కఠినమనియు, ప్రాముఖ్యము గలదనియు, ఈ భారమును రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల మీదనే త్రోవట అన్యాయ మనియు శాస్త్రీగారు ప్రత్యుత్తరము చెప్పిరి.

మొసపాటేమియూయందు పోస్టు, టెలిగ్రాఫు పనులు

సర్ జార్జి బార్నెస్ గారు పోస్టు టెలిగ్రాఫు పనులు ఈ పన్ను పన్నుల ముక్కు గు వానిని గూర్చి పడివి పోస్టు టెలిగ్రాఫు శాఖలవారివైగల భారమును విశేషింపించి 20 మంది తనిఖీదారులును, 544 మంది పోస్టుమాస్టరులును, గురు స్థానము, 524 మంది బండ్లదారులును, యుద్ధసందర్భమున పని చేయుచున్నారని చెప్పిరి. బాస్సాలో మాసమునకు లక్షబంగారు బట్టాదా యు పుచ్చుచు. టెలిగ్రాఫు శాఖలను చాలవఱకు పని యెక్కువ యైనది. 1200 మంది ఇంజనీరులు, 600 సేవకులును, మొసపాటేమియూలో నున్నారు. 650 మంది ఇంజనీరులును, 125 మంది సేవకులును తూర్పు ఆఫ్రికాలోను ఇతర స్థానములందు నున్నారు.

సముద్రముమీద వచ్చు ఓడ సరకుల సుంకములగురించియు ఎక్సయిజుషన్సుల గురించియు వర్తకపు యేర్పాటులు చాల బాగుండెనని ఒత్తి చెప్పినారు. దొరతనమువారుకూడ కొన్ని ప్రత్యేకపు విషయములగుర్చి విమర్శించవలసి యుండెను. అదిగోదేహో ఒక సంవత్సరమున వ్యాపార విషయములకు సంబంధించి చిక్కులు కలుగజేయుచుండెను. అయినప్పటికిని నేను వైన మదివివట్లు గత సంవత్సరములందు వాణిజ్యస్థితిగతులు అనుకొని దానికంటె పోకర్తములు కలిగియుండెను. ప్రస్తుతమును మనము పొందుచున్న ఆదుర్దాకంటె ముందు మనము ఇంతకంటె కష్ట సందర్భములను భరించవలసి యుండునని భయపడుచుంటిని.

ఓడలమీద సరకు వేయుటకు ఇచ్చెడు కూలిముందు ఇంతకంటె ఎక్కువగా నుండును. సరుకులను తగ్గించి ఎగుమతిచేయు విషయము ముఖ్యవిషయమై యున్నది. బ్రిటిషు దేశమునకు ముఖ్యవసరముగారి ఏ నష్టపులనుకూడ ఎగుమతి చేయునంద జేయుటకై గట్టి నిర్బంధముల నేర్పాటు జేయవలయునని ఇంగ్లాండు దొరతనమువారు నిశ్చయించిరి.

ఇదేప్రకారము హిందూదేశమునకు బ్రిటిషుదేశమునుండి సామాన్యముగా రావలసిన ఆహారపదార్థములను ఇతరపదార్థములను తగ్గించి ఎగుమతిచేయునటులు తీర్మానించిరి. ఇట్టి నిబంధనలు నిశ్చయముగా యువ వర్తకవ్యాపారములకు చిక్కులు గల్గించును. కాని యిట్టి నిబంధనలు ఈయుద్ధ సమయమును మనకును సామ్రాజ్యమునకును తీరుకరముగా నుండుటచే తప్పక విధించవలసి యుండెనని ఒత్తిచెప్ప నవసరము. పూర్వకాలముందు వ్యాపారసంబంధము జనులందరు ఇట్టి నిబంధనలను హృదయ పూర్వకముగా నంగీకరించిరి. మనము కూడ ముందు ఇట్టివిర్పాటులను ఆమోదించవలెనని నా అభిప్రాయమని చెప్పెను.

రైలుపనులు, మందుగుండు సామానులు

మందుగుండు సామానులను సప్లయచేయు సందర్భమున రైలుబండ్లు గావించిన ఉపకారమునుగురించి చాలవఱకు సర్ రాబర్టు గిల్లెనుగారు ప్రస్తావించిరి.

రయ్యలుబండ్లకలన కలిగిన ఎక్కువ లాభములను గురించి గిల్లెనుగారు ప్రశంసించిరి. ఈ లాభ మంతయు వర్తకవృత్తికలనకు ఖర్చు తక్కువగుటవలనకు కలిగినది చెప్పిరి. చాలవఱకు ఉద్యోగిగ్గులు తగ్గింపబడినకు కావలసిన వానిని అన్నిటిని సప్లయచేసి ఖరీదుగా కార్యభారమును నిర్వహించుచున్నందులకు రైల్వేసంఘమువారిని కొనియాడిరి.

వైద్యశాలలు - చెఱసాలలు

వీనికి సంబంధించిన విషయములను తెలియజేయుటకు వారు గావించిన ప్రారంభోపన్యాసములో తపాల కార్యాలయములు, విద్యాలయములు, చెఱసాలలు, పోలీసు ప్రేక్షకులు, వైద్యశాల

లు, మున్నగువానికి అయ్యెడు ఖర్చులు పోచ్చుచుండెను గాని తగ్గలేదని సర్ రెజిస్ట్రార్లు క్రాడక్కు గారు చెప్పిరి. ఈ ఘోర సంక్రామముచే వైద్యశాఖలవారికి ఎక్కువపని గల్గింపబడెననియు, అన్ని శాఖలకును పని ఎక్కువఅయినను ముఖ్యముగా వైద్యశాఖోద్యోగులు చేయవలసిన పని కష్టమైనదనియు జెప్పిరి. ఇట్టి కష్టకాలముందు వైద్యకర్తల జనరలు సర్. పి. లూకింగారును, వారి సహకారులును, ఈ యుద్ధములో సర్వకాలముందు విధివిరామములేక చేసెడు అమితోపకారములను గురించి ఇంగ్లాండు దొరతనముపక్షమున కొనియాడిరి. పిక్యట్ చెఱసాల పరిపాలకు సంబంధించిన మార్పులను గురించి ముచ్చటించిరి. తమ ప్రభుత్వకాలముందు పోలీసుశాఖకుగాను ఖర్చు మొత్తము ఏదా 1,000,000 పానులు అయ్యెననియు, ఖర్చుకు తగినట్లు పోలీసువారు కూడ మంచిపనులను జేసి గనియు, ప్రశంసించిరి. పత్రికలవారు ప్రజలను తడవడితీగ తమకొరకై పాటుపడెడి ఈ పోలీసు ఉద్యోగిగ్గులను ఏల దూషించెదరో నాకు తెలియజాలకున్నది. దేశమందంతటను పోలీసు ఉద్యోగిగ్గులు వారి వారి పనులందు కనపరచెడు ఓర్పునకు పట్టుదలకు వైద్యమునకు మెచ్చుకొనుచు క్రాడక్కుగారు పోలీసువారిని నులించిరి. నేరముల పరిశోధనార్థము, నియమింపబడిన సర్ ఛార్జెల్సుక్లెవిలాండుగారి నిబ్బంది గావించిన న్యాయ వివక్షతను గురించి క్రాడక్కు గారును కొనియాడిరి. తదనంతరము సర్ రెజిస్ట్రార్లు క్రాడక్కుగారు తమ ఉద్యోగపదవి కొలదికాలములో ముగియు నని తెలియచేస్తే తామచేసిన కఠిన శాసనములను గురించి నూచించిరి. ఇట్టి కఠినశాసనములను జేసినందునకు విచారించుచుంటి ననియు తాముచేసిన మార్పులు తమకాలములోనే ఫలింపకపోయినను ముందుఫలింపగల వనిరి. తమ శాఖకు సంబంధించిన ఉద్యోగులవలనను తమ కార్యదర్శులవలనను తాము పొందిన సహాయమును వెల్లడించుచు ప్రస్తావించిరి.

1915-16 సంబంధించిన విద్యావిషయ రిపోర్టును సభ వారియెదుట నుంచి పుధ్యవరగజాలకు సంబంధించిన అంకెలు ఇంకను చేర్చలేదనియు ఏ సభ్యునికైన ఈ విషయమై సంజాయిషీ కావలసినచో తాము వారికి కరపత్రముల నొసంగదవనియు సూచ్యు గారు చెప్పిరి.

సర్ పార్లేలూకిన్ గారు ఆంగ్లయుక్తతాస్రమును గురించియు క్రిమికాస్రమును గురించియు ప్రసంగించిరి.

వైద్యసహాయము - పరిశోధన

వైద్యసహాయము గురించి ప్రారంభోపన్యాసమును గావించుచు వైద్యశాస్రపరిశోధనకును, వైద్యసహాయముచే రోగనివారణకును ఖర్చుజేసిన సామ్యుతయు సక్రమముగా వ్యయపెట్టబడె నని సభవారికి తెలియజేసిరి. వైద్యశాస్రపరిశోధన నిమిత్తమైచేసినవిర్పాటులును హిందూదేశ వైద్యశాస్రపరిశోధనకొరకు ఏర్పరచిన సంయుక్తనిధివారి కార్యములను ఈ ఆరేండ్లలోను కలిగించిన సంతృప్తికి మరెవరైన నీడు గాదనిరి. యుద్ధసమయము తమశాఖోద్యోగులు ఒనర్పిన పనినిగురించి ముచ్చటించుచు యుద్ధకార్యములకు గాను పంపిన వైద్యశాస్రపరిశోధకులు మొసపాటేమియూ రణస్థలమునకు సులూక్ష్మమైన ఔషధకాలలను పంపుటయేగాక బొంబాయి క్రిమిఔషధాలయమునందును, కాసాలి పరిశోధన ఆలయమునందును పలువిధములయిన టీకాలు వేయుట కుపయోగించెడు ద్రవమును విరివిగా (Lymph) తయారుజేయు గలిగినవా రనియు జెప్పిరి.

ఈ ఔషధాలయములు ఈ సందర్భమున గావించిన ఘనకార్యమును రూపుదేయుటకై గత నెలలో వైద్యహితోపదేశసంఘము వారు దీనినిగురించి కొనియాడినపుటులనే ఎత్తి చెప్పిరి. దీనినికూడ మేజర్లు బ్రాను, కన్నింగ్లహాము గార్లు ఈవిషయమున విశేషఖ్యాతి గాంచి నటుల తెలియుచున్నది.

వైద్యశాస్ర పరిశోధన సంయుక్తనిధి సందర్భమున ప్రస్తావించుచు ఇది పూర్వమువలె చురుకుగ పనిచేయలేకున్నను బొత్తుగ నిడించుట తదని వారుచెప్పిరి. దీనినిగురించి అనేకాంశములు విచక్షణలో నున్నవి. ఈప్రకారము డాక్టరు ఆండ్రెజి గారు మహామారివ్యాధి నిర్మూలనార్థము పూనాలో సాధన విమర్శ గావించుచున్నారు.

మహామారివ్యాధి నివారణమునకుగాను ఇప్పుడవయోగించు మందుకంటె బేరియంకార్బొనేటుతో (Barium Carbonate) తాకినచో ప్రమాదము కానట్టియు, మంచిగుణము నిచ్చునట్టియు, చచ్చునట్టియు ఎటుకవిషమును ఉపసంహరించెడు పదార్థ మున్నటులు డాక్టరుగారి నివేదనమువలన తెలియుచున్నది.

యుచున్నది. ఈ మహామారిగోగమునకు సహకారి యగుచున్న ధాన్యపు ఉగ్రాణములను, ధాన్యపుచావిడులను గుఠించి లక్ష్మీనగరపుండు వైద్యశాస్రపరిశోధన సంయుక్తనిధి సంఘమువారు ఎటుకలు దూరమందగ జాగ్రత్తగా ఆదర్శుగు ధాన్యపుగాడలను కట్టుటకు సామ్యు ఏర్పాటు జేసిగనియు ఈసంఘమువారు వంగదేశమున అతిమాత్రవ్యాధి పరిశోధనార్థమైనపని జేయుచున్న మేజరు మాకేగారికి! ద్రవ్యసహాయము జేయుచున్నారనియు వారు నుడివిరి.

ఈ సంఘమువారు ఒకవిధమగు! తైలపరిశోధనకుగూడ కొంతసామ్యు ఇచ్చియుండిరి. ఈ తైలముందు మిశ్రములై నట్టి పదార్థములు కుష్మరోగ నివారణకు మంచి సహాయము చేయుచున్నవి. రంగూనునందును పిల్లలగుండును ఉన్న కుక్కుకాటు చికిత్సాలయములకు గూడ కొంత సామ్యు నిచ్చిరి తెలియజేసిరి. దీనివలన ఈ వైద్యశాస్ర పరిశోధనకు కావలసినన్ని అవకాశములు వైద్యశాస్ర పట్టపరిశోధకులకు కలుగును. డాక్టరు లంకాస్టరుగారు డాక్టరు సోపార్గూరుగారు (పారెట్) వేర్వేరుగా గడ్డరోగ పరిశోధనమును గురించియు గడ్డరోగ పురుగుల లక్షణశాస్రమును గురించియు వ్రాచుచుండిరి.

ఆఫ్రికాదేశమునుండియు ఈజిప్టుదేశమునుండియు తిరిగి వచ్చెడు సిపాయిలు వ్యాధిగ్రస్తలై చనిపోవుచున్న రోగమును పరిశోధించుటకై లిప్టును, సోపారుకారుగారిని నియమించిరి. ఇంతవర కీరోగము హిందూదేశమందెందును కానరాలేదు. కాని దేశస్థితినిబట్టి ఈరోగము ఈహిందూదేశమందు మొలకెత్తకుండ జేయ విధానము మె యున్నది. ఈజిప్టులో లైపుగా కొన రించిన పరిశోధనబట్టిమాడ కొన్నిరకముల నీటి నత్తగుల్లల వల్ల ఒకజంతువు నాశించి బ్రతికెనుపురుగులు ఉద్భవమై అవియే ఈరోగమును కలుగ జేయుచున్నటుల తెలియుచున్నది.

ఈప్రకారము మన హిందూదేశమందు మంచినీటిలో నివసించెడు నత్తగుల్లలు కూడ నీటి పురుగులను కలుగజేయు నవకాశమున్నదేమో యని పరిశీలించగా అట్టిది యింకవరకు కనిపెట్టబడలేదు. ఇంతేగాక మరికొన్ని రోగముల గూర్చియు వాటినిర్మూలనము గురించియు తెలియజేసిరి. సభ మరల మార్చి 12 వ తేదీని సమావేశ మగును.

ప్రశ్నోత్తరములు
బెసంటుమ్మ - బొంబాయి

(ఎ) గతసం॥ డిసెంబరు 4వ తేదీని బొంబాయి రాష్ట్ర శాసనసభలో దేశకాలస్థితిని అనుసరించి భారతదేశ రక్షక శాసనము క్రింద దేశోపద్రవకారులుగ నెంచబడెడు జనులను వారి సంజాయిషీ కొనకయే బంధించుచుంటి మన్ని బొంబాయి ప్రభుత్వమునా రచ్చిన ప్రత్యుత్తరమును సామ్రాజ్య దొరతనమువారు గమనించి యుండిరా! (బి). బొంబాయి దొరతనమువారు బొంబాయి రాజధానిలో ప్రవేశించకూడదని నిషేధించిన ఉత్తరువును బారీచేయక పూర్వము అనినసం టమ్మును సమాధానము చెప్పటకు ఆవకాశమియలేదన్న సం గతి వాస్తవమా? (సి) అట్లయినచో గతసం॥ సెప్టెంబరుమాసము 27వ తేదీని ఈసభలో 45 వ ప్రశ్నకు ఇచ్చిన ప్రత్యుత్తరము ననుసరించి ఆది బెసంటుమ్మ ఏకారణముచేత బొంబాయి రాజధానిలోనికి జొరకుండ నిషేధింపబడెనో ఆమెకు తెలియ జేయుచు ఆమె సంజాయిషీ నియ్య నవకాశ మొసంగ అది తృప్తికరముగ నున్నచో అట్టినిషేధపు ఉత్తరువును రద్దుజేయు డని బొంబాయి ప్రభుత్వము వారిని ఆజ్ఞాపించవలె ననియు లేక అట్టి ఉత్తరువు బారీచేసినందుల కున్న కారణములు ఇప్పుడు లేనిచో రద్దుచేయు డని ఉత్తరువు జేయవలె ననియు గా॥ కే. వి. రంగస్వామి అయ్యగారు అడిగిరి.

సర్ రెజిస్ట్రార్లు క్రాడక్కుగారు రిట్లు బదులొసంగిరి:-

(ఎ) ఇండియా దొరతనమువారికి మొదటివిషయమును గురించి తెలియును. (బి) దొరతనమువారికి తెలిసినంతవరకు సమాధానమునకు అవకాశ మియ్యలేదు. (సి) అట్లయినచో వీయ జాలరు. ఇట్టిప్రశ్న కే 1 మార్చి సభలో గా॥ ఛాందారికిచ్చిన జవాబు మీకుకూడ వర్తిలు ననిరి.

1917 సం॥ నవంబరు మాసమువరకు కార్యాలయతనియు త్తలయిన సర్ జేమ్సు మెస్టరు, కే. సి. ఎస్. వి గారికి బదులుగ బర్మా లెఫ్టినెంటు గవర్నరుగా నున్న సర్ హోరుకోర్టు బట్లరు, కే. సి. ఎస్. వి, సి. వి. ఇ. గారిని ఆగ్రా, జౌడు సంయుక్త రాష్ట్రములకు లెఫ్టినెంటు గవర్నరుగా నియోజించిన ఏర్పాటును హిందూదేశ చక్రవర్తిగారు అంగీకరించిరి.

సర్ హోరుకోర్టు బట్లరు గారికి బదులుగ బర్మా దేశమునకు సర్. రెజిస్ట్రార్లు క్రాడక్కు కే. సి. ఎస్. వి. గారిని లెఫ్టినెంటు గవర్నరుగా నియోగించిన ఏర్పాటునుగూడ అంగీకరించిరి.

రోషా నలము.

దంతిరాజు:— ఈ పాపము నేను సహించజాలను. కుంకుటి వేళ్లతో నిర్మూలము జేసెదనుగాక.

(బంధక వ్రాత సమస్య దేశము నాగ్రహముతో భూకంపమునలె తల్లడింప జేయుచున్నది. (బొంబయి హిందీపంచినుండి)

ధీర్లీ, మార్చి 12-సామ్రాజ్యశాసనసభ ఈయదయము ఉపాధ్యక్షులగు శాండుగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయ్యెను. ప్రేక్షకుల నేతలు రాలేరు. గత సెప్టెంబరు మాసమున గౌ. దాదాభాయి నాయు పేసిన ఒక ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరముగా సర్ రెజినాల్డ్ క్రాడకు గారు ప్రతికాశాసనము క్రింద శీక్షితములగు వార్తాపత్రికలను గూర్చియు, ముద్రకాశయంత్రములను గూర్చియు తెలిపిరి. ఒక పర్యాయము మందలింపబడిన వార్తాపత్రికలు 143, పంజాబునందు, 34, బొంబాయియందు 37, చెన్నై పురియందును బంగాళమునందును చెరి 2244 వార్తాపత్రికలను రెండు పర్యాయములు చందలించిరి. వానిలో 22 పంజాబు నందులివి. 20 వార్తాపత్రికలు మూడు పర్యాయములు మందలింపబడినవి. వానిలో 12 పంజాబు గా మునందులవి. 8 బొంబాయి రాష్ట్రములోనివి. ప్రతికాశాసనపు 11వ సెక్షను (1) క్రింద ధరావత్తు తీసికొనిన పత్రికలు 80 వానిలో 20 బొంబాయివి. 21 బాగా కారాష్ట్రములవి. 17 పంజాబువి. ధరావత్తు అభ్యుదయము ఈ యజాలకుండిన పత్రికలు 139. ఏకైక ధరావత్తు లడిగిన వార్తాపత్రికలు 2. ఒకటి పంజాబుది. రెండవది బొంబాయిది. పంజాబుది ధరావత్తు కట్టజాల కున్నందున ప్రకటింపబడుట నిలిచిపోయెను. 8వ సెక్షను (2) క్రింద ధరావత్తు విధింపబడిన పత్రికలు 20. వానిలో 6 బొంబాయివి. 14 పత్రికలు ధరావత్తు చెల్లింపజాలక నిలిచిపోయెను. 9 సెక్షను క్రింద ధరావత్తు కళ పజుచుకొనబడిన పత్రికల సంఖ్య 2. ఒకటి బొంబాయిది. రెండవది పంజాబుది. రెండును ప్రచురింపబడుట నిలిచిపోయెను. బంగాళములో ఒకసారి ధరావత్తు వశపజుచుకొనబడిన వెనుక రెండవసారి ధరావత్తు కోరగా ఆపత్రికను ప్రచురించుట నిలిపివేసిరి. 11వ సెక్షను క్రింద ధరావత్తు కోరబడిన పత్రికలు లేనేలేవు.

బిల్లులు.

ప్రతికాశాసనము క్రింద నిర్బంధితములగు వార్తాపత్రికలను గూర్చి డాక్టరు శామ్రుగా రడిగిన ప్రశ్నమునకు సర్ రెజినాల్డ్ క్రాడకు గారు ఒక ప్రత్యుత్తరమును జెప్పిరి.

అనంతరము రైలువేలమీదను, స్త్రీయనావలపైనను తీసికొని పోబడుచున్న సరకులపై విధింపబడు సుంకములను గూర్చి సర్ రాబర్టుగిల్లాను గా రొక బిల్లు సుపాదించి. ఇదియుద్ధకాలమున కనుగుణముగా త్రేయేర్పబడుచున్నదనియు, దీనివలన సాలకు 5 లక్షల పానులు (75 లక్షల రూపాలు) ఆదాయము వచ్చుననియు జెప్పిరి.

జె.ఎస్. వార్ డ్లామిక్ గారు హిందూదేశపు రకపు ప్రముఖ శాసనపు సవరణ బిల్లును గూర్చిన యుపపాదనము సభ్యుల యంగీకారమును బడసెను. ప్రభుత్వమువారి. పక్షమున తామ బిల్లు నంగీకరించితిమని సర్ జార్జి బారన్సుగారు నెలవిచ్చిరి. 1890 వ సం॥ రపు జంటహింసా నివారణ శాసనపు సవరణ బిల్లును గూర్చిన ప్రత్యేక సంఘ రిపోర్టును సర్ రెజినాల్డ్ క్రాడకు గారు సభ్యులకు నివేదించిరి. 1917-18 వ సం॥ రపు ఆర్థిక పత్రమునందు— “18 పరిపాలనావిషయ” మను శీర్షిక క్రింద నూచింపబడిన సాముకుండి ప్రభుత్వమువారి సింలా పురవాసము, 3 లక్షలు తగ్గింపవలెనని గౌ. వి. ఎస్. శ్రీనివాస శాస్త్రి గారు సుపాదించి సింలా ప్రయాణము, సింలా వాసములవలన గలుగు వ్యయములను గూర్చి వివరించి ప్రభుత్వ నివాసమును నూన్చి చుట వలన చిక్కులను నడిచి సాధ్యమైనంత వ్యయము తగ్గింప బ్రయత్నింపవలయునని నూచించిరి. విద్యావిషయము, ఆరోగ్యవిషయము మున్నగు ప్రాముఖ్య విషయములందు గూడ వ్యయమును సాధ్యమైనంతవఱకు తగ్గింపవలయునని ప్రభుత్వమువారు శాస్త్రిగారు ప్రభుత్వముల వారికి వ్రాసిరి. ఈయుత్తరపులు కడు జాగ్రత్తతో అలంకరింపబడుచున్నవి.

ఆదాయము నెక్కువచేయుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేక పన్నులను గూడ నేర్పబుచేసిరి. ప్రతిచోటను సాధ్యమైనంత వఱకు వ్యయమును తగ్గింపవలయునని వ్రాయుచుండు హిందూదేశపు ప్రభుత్వమువారి వ్యయమును తగ్గించు విషయము నేల పాటింప గూడదు. ఉత్తరువును మొట్టమొదట నెరిచిన్ గో వారే మొదట ఆ యుత్తరువును జరిగించి ఇతరులకు మాగదర్బులై యుండుట సక్రమమగుపద్ధతి. వ్యయములను తగ్గింప గోరునెడల, మొట్ట మొదట వినోద విషయముల వ్యయములను చాలవఱకు తగ్గింపవలయును. ప్రభుత్వమువారి పర్యట నివాసమును గూర్చి ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయ మెట్లున్నను ఇది యంతయు వినోదాధికమే యని భారతీయ ప్రముఖుల యభిప్రాయము.

వాచాగ రుపపాద్యము నాజేపించుచు, ఈ సమస్య అతిపురాతన మైనదని చెప్పి ఇందువలన చేయబడు వ్యయము ప్రస్తుత కష్టకాలము నందు తగ్గింప వలసినంత ఎక్కువగా యున్నదాయని యడిగిరి. ఈ విషయమున బొంబయి ప్రభుత్వము వారి కధికవ్యయ మగుచుండగా గత సంవత్సరము వాచాగారు ఈ విషయమున కొన్ని నిర్బంధములను ప్రవేశపెట్టిరి. అక్కడ వ్య

యము ఎక్కువగా నున్నదనుటకు నిదర్శనములు గలవు. హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారి పర్యటనవ్యయములు ప్రతి సం॥ రమును తగ్గిపోవుచున్నవి. కాన ప్రస్తుత తీర్మానమున కనకాశము లేదు. అనంతరము వారుకొన్ని వ్యయవిషయములను కూర్చి వివరించి తీర్మానము బాగుగా నే యున్నది కాని ఉండవలసిన విధముగా లేనందు తా మంగీకరింపజాల నని వాచాగారు చెప్పిరి.

సర్ రెజినాల్డ్ క్రాడకు గారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు శాస్త్రిగారు ఆర్థికవాదమునే చూచుకొనిరిగాని పరిపాలనా సౌకర్యవాదమును వదలిపెట్టిరని నుడిపిరి. ప్రభుత్వవ్యయవారనగా ఎండలో మాడుచుండు సంపూర్ణాధికారవ్యవస్థని అనేకులవాదము. ఎండలో మాడుకాలమునధికము చేయగూడదు. తాముకొంతకాలములో స్వదేశమునకు పోవుచున్నందున తమ కీర్తిర్మానమువలన ప్రయోజనమునగు జాలవనియు, ఐననుతమ సహాధికారపక్షమున వాదించుట తమవిధియనియు క్రాడకు గారు చెప్పిరి. కాదకు గారు 27 సంవత్సరములు హిందూదేశములో పనిచేసిరి. ఈ కాలమునందంతటను వారము దినములకంటె ఎక్కువకాలము వారు హిమాలయ పర్వతములం దుండియుండలేదు. సింలాయందు జరుపబడుచుండు ప్రభుత్వవిధ్యభాణ క్రమమే ఇతరకాలములందలి క్రమముకంటె ప్రయోజనకారి యైయుండు ననుటకు సందియములేదు.

పండిత మోతే వ్యగారు—పర్వతనివాసమును ఇంకను నిల్పుటకు పూర్వానుభవము పురికొల్పుచున్నది కాబోలును?

సర్. రెజినాల్డ్ క్రాడకు గారు—ఈవిషయము నితరులు చర్చించి ప్రత్యుత్తరమిచ్చు సమర్థులు.

అనంతరము సర్. హెచ్. మెయిన్, డబ్. హాస్టీ ప్రభువులు వ్రాసినవిషయముల నుండికొన్ని భాగములను వివరించి, హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారి పర్వత ప్రాంత నివాసమువలన ప్రయోజనములను గూర్చి నుడిపిరి. సింలాపుర నివాసవిషయమునందు కొన్ని అసందర్భవాదములు గలవు. సింలాపురము హిందూదేశ సామ్రాజ్యమునకు కర్మాగారమువంటిది. ఈ విషయము ఆర్థిక విషయమును, పరిపాలనా విషయమును కలిపి చర్చింప వలసినదనే వేర్వేరుగా చర్చింపదగదు. బొంబాయి కలకత్తా ప్రతినిధుల తీర్మానము పట్ల తమ యంగీకారమును జూపకుండుట సంతోషకరము. హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారి పని హిందూదేశ పురములందు గల వర్తకులు, వ్యాపారులు, న్యాయవాదులు, జడ్జిల పనివంటిదిగాదు.

సర్ రెజినాల్డ్ క్రాడకు గారు, వాచాగారు చెప్పిన వాదముల ననుసరించి తాము తమ తీర్మానము నుపసంహరించుకొందునని శాస్త్రిగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. కొంతమంది భూతియులైనను తాము కొండలకు పోవుట యవసరమని యనుకొనుచున్నారని సర్ క్రాడకు గారు కలవిచ్చిరి. ఈభారతీయులు వ్యయములను తగ్గచేసి సాముకుండి ధరించెదరు. కాని అధికారవ్యయమువారు ప్రభుత్వమువారి సాముకుండి స్వంతభిరువులను ధరించెదరు. అనంతరము శాస్త్రిగారు 15 సం॥ రముల క్రిందట దేశమంతయు డాక్టరు ఫోల్కలై యుండగా ప్రజలెట్లు ప్రభుత్వమువారి కళాశాసనము నపేక్షించి యుండినో నివేదించిరి. తీర్మానము నుపసంహరించు కొనిరి. దీనితో నాటి సభముగి నెను సభ మరల ఈనెల 20 వ తేదీని సమావేశమగును.

అమెరికా వాణిజ్యనౌకలు

వాషింగ్టను, మార్చి 11:—వాణిజ్యనౌకలలో ఫిరంగుల నడుపుటకు వ్రెసిడెంటు విల్సనుగారు నిశ్చయించినదేగాక అట్టి అధికారము విల్సనుగారికి కలదని బాన్సింగు గ్రిగోరీ గార్లు కూడ నుడిపిరి. విషయము ముందుగ జన్మకాలకు తెలిసిన అమెరికానౌకలకు నష్టముకలుగునని సాయుధతాటస్థ్య విధానమును గూర్చి చోరతనము వా రేమియు తెలుపుట లేదు. అమెరికా వారి స్వాతంత్ర్య సంరక్షణమునకు విల్సనుగారు కృత నిశ్చయులని మాత్రమే తెలియుచున్నది. నౌకాదళము వారిదిరకత అన్ని ఏర్పాటులను పూర్తిచేసిరి. ఈ విషయమును గూర్చి పత్రికలలో వ్రాయుటయు ఉపస్థాపించుటయు మానవలెనని డానియల్సు గారు కోరిరి. జర్మనుల అంతర్గామి కనబడకనే వాణిజ్యనౌకలు ఫిరంగులు కాల్చుచున్నవి అధికారు లుత్తరువు చేసిరి.

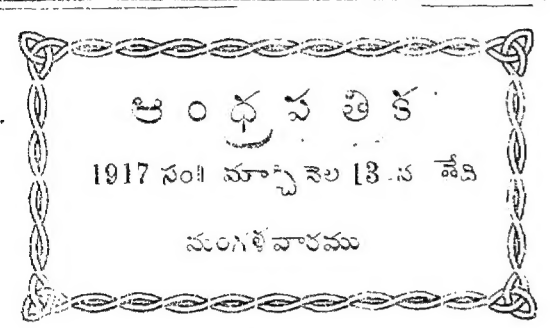
అట్లాంటికు సముద్ర వ్యాపారమునకు దారునౌకల సధికముగ నిర్మించుటకు నౌకా నిర్మాతల సమావేశము 14వ తేదీని జరుగును. అంతర్గాముల నిరోధమును తొలగించుట కిది గట్టి ప్రయత్నము.

వెల్లండు కాలపున వ్రేల్చినేయుటకు కెప్టనువాను పాపె నతో కలసి కుట్ర చేసెనని క్రైట్టను అను జర్మను కెప్టనును అమెరికా పోలీసువారు పట్టుకొనిరి.

ఆంధ్ర విద్యానిధి.

మన భూభాగమున విద్యావ్యాపనము ముఖ్యమైన సాధనము. సకలదానములందును విద్యాదానము ప్రథమమైన దానము. ఈ యుక్తదానమును జేయుటకు సంవత్సరాది దినము సుదినము, సంవత్సరాది పండుగ సమీపించుచున్నది. ఆ పుణ్యదినమునందు దేశబంధువులందఱును ఆంధ్ర విద్యానిధికి చందాలు నిచ్చుటకును చందాలను పోగుచేయుటకును ప్రార్థితులు. సంవత్సరమున కొక రూపాయి నిచ్చెడివారు సభ్యులుగ జేరగలరు. కాని యాభాగశక్తిని ఆంధ్రులందఱును విద్యానిధికి సహాయము చేయవచ్చును. విద్యానిధికి సహాయమును చేసినవారి పేరులు ఆంధ్రపత్రికా ముఖమున ప్రచురింపబడును.

సహకార్యదర్శకులు:
ఆధ్యక్షుడు: పండిత డి. గోపాలాచార్యులు.
వి. ఎన్. శర్మ. వే. రామదాసు.
కా. నాగేశ్వరరావు.

బాగ్దాదు స్వాధీనమగుట.

యుద్ధస్థితియందు బాగ్దాదు పతనమువలన నున్నది. రంగమునందు గొప్ప మార్పు లేర్పడగలవు. బాగ్దాదుపట్టణము అసిరియానందు తురుష్క రాజ్యమునకు ప్రధానస్థానము. పట్టణము 800 యకరముల విస్తీర్ణమును 1,20,000 ప్రజలను గలిగియున్నది. బాగ్దాదును ప్రాచీనమైన బాబిలోనియ పట్టణముండిన ప్రదేశమునందు. క్రీ. త 762 వంతు కొలీఫు ఆలనుర్పా నిర్మించెను. బాగ్దాదు "అరాబియునునైటుల" కళకును హారను అల్ రషీదు ఖలిఫాలనునకును జగద్విఖ్యాతిని గాంచినది. యుద్ధాంధమునుండియును గుర్గావతులను నిర్మించి సరిగొనించుటకై జర్మనుల సహాయమునను తురుష్కులు ప్రయత్నించెడి. బాగ్దాదు తురుష్కుల గొప్పనైర్వహణమునకు రక్షకస్థానము. రెండేండ్లనుండియును రక్షణప్రయత్నములు చేయబడుచున్నవి. అయినను సులభముగ బ్రిటీషు సైన్యములు గతిచిన ఆదివారమునాను బాగ్దాదును వశపరచుకొనినవి. బాగ్దాదు పతనమునకు గారణములను విమర్శించిన వారలకు బుఖారెప్పు పతన కారణములు సులభముగ గ్రాహ్యములు గాగలవు. వర్తమానయుగమునందు దెంతటి సురిక్షితమైన పట్టణములైనను దుర్గములైనను శత్రువుల దాడికి నిలువనేర నని బ్రుస్సెల్సు నామూరు లిజి బుఖారెప్పు పతనమువలన విదితమైనది. విజయమునకు సంపూర్ణమైన ప్రయత్నములు సాధనములు గాని స్వల్పప్రయత్నములు సాధనములు గావు. జర్మనులు పట్టుపట్టినపు డావిధమునను పట్టణములను స్వాధీనము చేసికొనగలిగిరి. అపారమైన సైన్యబలమును ఫిరంగుల బలమును విమానబలమును నొక భాగమునందు కేంద్రీకృతము చేయుటవలన ను శత్రువుల పరాజయము సాధ్యమగుచున్నది. 1915 వ సంవత్సరమునందు బ్రిటీషు సైన్యములు నవంబరు 24-వ తేదిని బాగ్దాదునకు 60 మైళ్లదూరమునందుగల సెసిఫనువరకును పోవుటయును తిరిగి కుట్రలుఅనురాకు వచ్చుటయు, నచటను సేనాధ్యక్షునుటపు న్నొడు ప్రతిలు 29-వ తేదిని 9000 వేల సైనికులతో తురుష్కులకు లోబడుటయును

సర్వత్ర తెలిసిన విషయము. ఆ యుద్ధమునకు గారణము స్వల్పప్రయత్నములని విమర్శించుట కేర్పాటులను జేసిన సంఘము తీర్మానించినది. స్వల్పప్రయత్నములతో మహాత్కార్యములను సాధించుట దుర్లభము. మెసపొటేమియా ప్రస్థానపు కథనే డార్డెనెల్సు ప్రస్థానపు కథయును తెలుపుచున్నది. ఈ రెండు కథలును మిత్రమండలి యొక్క యుద్ధప్రస్థానక్రమమునకు విశేషమైన వ్యాఖ్యానములై యున్నవి. జర్మనులు 30 మైళ్ల ప్రయత్నములనుజేసి యుద్ధమునందు జేరిరి. మిత్రమండలి ముఖ్యముగ బ్రిటీషు ద్వీపములు వలయు ప్రయత్నములు చేయకనే యుద్ధమునందు ప్రవేశించుట యనసరమైనది. జర్మనుల విజయమున కిదియే మూలకారణమని గతించిన మూడేండ్ల యుద్ధచరిత్రయును విస్పష్టము చేయుచున్నది. బ్రిటీషు ప్రజలు యుద్ధారంభానంతరము చేసిన యపారమైన ప్రయత్నములు లోకమున కచ్చెరువును గలిగించుచున్నవి. బ్రిటీషు ప్రజలు చేయు ప్రయత్నములు వారి శీలమునకును, పూనికకును, విశ్వాసమునకును, పరమప్రమాణములు. ఆయాశ్చర్యమున నేటియుద్ధవార్తలయందు పరాసు మంత్రి తెలిపిన

"జర్మను సేనలు ఆంగ్లపరాసు రంగములందు సమముగ నంచబడినవి. ఆంగ్ల సేనలు శత్రు సేనలను మించియున్నవి. అధినివేశముల రంగములందును సేనలను మహానాదోషమును బ్రతిఘటించి ఆర్థిక సంపదను ఇతరులకు ధకసాహాయ్యమును కలచిన వెనగుతోపరమానందని విశేషమును వ్రాసెను."

భావమునందును బాగ్దాదు స్వాధీనమగుట యందును విస్పష్టమగుచున్నది. బ్రిటీషు సైన్యమునకు కుట్రలు అనురా ఫిబ్రవరి 24 వ తేదిని వశమైనది. వేలకొలది ఖైదీలు అనేకములైన ఫిరంగులు సాగుగ్రులు బ్రిటీషు సైన్యములకు వశమైనవి. అనంతరము 12 దినములలో 130 మైళ్ల దూరమునందు గల బాగ్దాదు వశమైనది. సైన్యములు దినమునకు 11 మైళ్లదూరమున తురుష్కుల నోడించుచు ముందుకు బోయి బాగ్దాదును స్వాధీనము చేసికొనగలిగినవి. బాగ్దాదునకును బాస్రాకును 500 మైళ్లదూరము గలదు. ఇంత దూరమునరకును సైన్యములను యుద్ధసామగ్రిలను, భోజనపదార్థములను పంపుటకు చేసిన విశేషమైన ప్రయత్నములవలనను బాగ్దాదు పతనము సులభసాధ్యమైనది. ప్రేక్షకులు వ్రాసిన యుద్ధలేఖలను జదివినపుడు విజయమునకై బ్రిటీషు యుద్ధనిర్వాహకులు చేసిన సంపూర్ణమైన ప్రయత్నములు విశదమగుచున్నవి. మైగ్రేసువరియందు ఫిరంగులు గల నౌకలు పయనముచేయుచు శత్రువులకు నిలువనీడలేకు చెదరగొట్టినవి. ఆకసమునందు విమానములు శత్రువుల మగ్గుప్రదేశములను గనుగొని తెలిపినవి. భూమిమీదను నాయుధరక్షితములైన మోటారుబండ్లు పురోగాములై శత్రుసంహారమును జేసినవి. వెరుకను ఫిరంగుల బలములు శేషించిన సైన్యములను చెదరగొట్టినవి. అనంతరము కాల్చులములును కాల్చులముల వెరుకను నాశ్వకదళమును శత్రుసంహారమున కుపక్రమించినవి. ఇట్టి మహాబలము నెమర్కొనుట తురుష్కుల కసాధ్యమైనది. బాగ్దాదు సులభముగ సాధ్యమగుటకు గారణం బేర్పడినది.

బాగ్దాదు పతనమున కవసరమైన ప్రయత్నములందు విశేషభాగము హిందూదేశమునందు జేయబడినవని రాజప్రతినిధి సర్ జార్జి బార్నెసు గార్ల ప్రసంగమువలనను నితర కారణములవలనను విదితమగుచున్నది. మెసపొటేమియాకు అవసరమైన నైలుబండ్లు స్త్రీమరులు ముసుగుబండ్లు హిందూదేశమునుండి పంపబడినవి. సైనికులు ఎంజనీయరులు పనివాండు మన దేశమునుండి పోయియుండిరి. బాగ్దాదు స్వాధీనమగుటవలనను మన దేశపు ప్రఖ్యాతియును విస్తరింపవలసి యున్నది. బాగ్దాదు పతనమువలన యుద్ధతంత్రమునం దొక మహద్విషయము స్పష్టమగుచున్నది. తురుష్కులకు తగిన సైన్యము గాని యుద్ధసామగ్రిలు గాని లేననియును ఉన్న సైన్యములను జర్మనుల వశము చేసి పరాజయమునకు పాలయి రనియును విశదమగుచున్నది. బాగ్దాదు స్వాధీనమగుటవలనను బర్సీను బాగ్దాదు కలవరింత జర్మనులకు కొంత తగ్గునని నమ్మవలసియున్నది. బాగ్దాదు పతనమువలనను మిత్రమండలి ప్రతిభ ఆసియాఖండమునందుంతలను హెచ్చుటయును, జర్మనుల ప్రతిభ తగ్గుటయును సంభవింపగలదు. షడమటిరంగప్రస్థానమును ఆసియాఖండపు ప్రస్థానమును పరిశీలించినపుడు జర్మనుల యుచ్చదశ తగిన దనియును నీచదశ ప్రారంభమైన దనియును గ్రాహ్యమగుచున్నది. బ్రిటీషు యుద్ధ నిర్వాహకులు చేసిన ప్రబలమైన ప్రయత్నములు ఫలవంతమగుచున్న వనుటకు నిదర్శనములు గలవు. షడమటిరంగమునందు బ్రిటీషు సైన్యముల యొత్తిడి అనివార్యముగ మహాప్రవాహమువలె జర్మనులను వెరుకకు నెట్టుచున్నది. ఆఫ్రికా రంగమునందు కొలదికాలమునను జర్మనుల దేశమంతయును మిత్రమండలివశము గానున్నది. ఆసియాఖండమునందు బాగ్దాదుపతనమువలనను బ్రిటీషు ప్రతిభ మహద్విషయ ప్రపంచమునందు స్థాపితమైనది. మిత్రమండలి విజయమంతయును 1917 సంవత్సరమునందు రుష్యా యవలంబింపనున్న తూర్వరంగ ప్రస్థానముమీదను ఆసియా రంగ ప్రస్థానముమీదను నాధారపడి యున్నది.

రులు పనివాండు మన దేశమునుండి పోయియుండిరి. బాగ్దాదు స్వాధీనమగుటవలనను మన దేశపు ప్రఖ్యాతియును విస్తరింపవలసి యున్నది. బాగ్దాదు పతనమువలన యుద్ధతంత్రమునం దొక మహద్విషయము స్పష్టమగుచున్నది. తురుష్కులకు తగిన సైన్యము గాని యుద్ధసామగ్రిలు గాని లేననియును ఉన్న సైన్యములను జర్మనుల వశము చేసి పరాజయమునకు పాలయి రనియును విశదమగుచున్నది. బాగ్దాదు స్వాధీనమగుటవలనను బర్సీను బాగ్దాదు కలవరింత జర్మనులకు కొంత తగ్గునని నమ్మవలసియున్నది. బాగ్దాదు పతనమువలనను మిత్రమండలి ప్రతిభ ఆసియాఖండమునందుంతలను హెచ్చుటయును, జర్మనుల ప్రతిభ తగ్గుటయును సంభవింపగలదు. షడమటిరంగప్రస్థానమును ఆసియాఖండపు ప్రస్థానమును పరిశీలించినపుడు జర్మనుల యుచ్చదశ తగిన దనియును నీచదశ ప్రారంభమైన దనియును గ్రాహ్యమగుచున్నది. బ్రిటీషు యుద్ధ నిర్వాహకులు చేసిన ప్రబలమైన ప్రయత్నములు ఫలవంతమగుచున్న వనుటకు నిదర్శనములు గలవు. షడమటిరంగమునందు బ్రిటీషు సైన్యముల యొత్తిడి అనివార్యముగ మహాప్రవాహమువలె జర్మనులను వెరుకకు నెట్టుచున్నది. ఆఫ్రికా రంగమునందు కొలదికాలమునను జర్మనుల దేశమంతయును మిత్రమండలివశము గానున్నది. ఆసియాఖండమునందు బాగ్దాదుపతనమువలనను బ్రిటీషు ప్రతిభ మహద్విషయ ప్రపంచమునందు స్థాపితమైనది. మిత్రమండలి విజయమంతయును 1917 సంవత్సరమునందు రుష్యా యవలంబింపనున్న తూర్వరంగ ప్రస్థానముమీదను ఆసియా రంగ ప్రస్థానముమీదను నాధారపడి యున్నది.

—(o)—

రాజప్రతినిధి బంధక వ్రాతము నాపుట.

శ్రీ షమ్సుఫర్ల ప్రభువు కారణాంతరములవలన నైనను బంధక వ్రాతమును వెంటనే ప్రతిపేధించి సంకులకు వారు భారతీయుల హృదయంగతమైన కృతజ్ఞతకు పాత్రులు. బంధక వ్రాతమును నిషేధించుటకై దేశమునం దపారమైన యాందోళనము జరుగుచున్నది. హిందువులు మహమ్మదీయులు ఆంగ్లేయులు స్త్రీలు పురుషులు బంధక వ్రాతము ముఖ్యముగ ఫిజీ ద్వీపములందలి స్థితి నీతిబాహ్య మనియును అమానుషమనియును నేక గ్రీసముగ ఖండించుచున్నారు. ఆ తీర్మానమైన ఖండనములను పెడచెవిని బెట్టుట షమ్సుఫర్ల ప్రభువున కసాధ్యము. బంధక వ్రాతము నాపుటకు దక్షిణ ఆఫ్రికాయందువలె హిందూదేశమునందును నిరపరాధ నిరోధకతంత్ర మవలంబితమైన పాలకుల స్థితి దుర్బుధిమై యుండును. ఆ తంత్రమును ప్రయోగింప నవసరములేకనే షమ్సుఫర్ల ప్రభువు బంధక వ్రాతము నాపి భారతీయుల మానమును గాపాడుటకు బూనుకొనుట యుక్తముగ నున్నది.

ప్రజలు మాతృదేశమును వదిలి పరదేశములకు ధనార్జనమునకై పోవుచున్నారు. పరదేశములనుండి తిరిగివచ్చెడి వారియందు 100-కి 60 మంది ద్రవ్యార్జనము లేకనే తిరిగి వచ్చుచున్నారు. అయిదేండ్లు ఫిజియూ దున్న వారియందు కొందరు రూ 360 లను నిలువచేయ గలుగు చున్నారు. నెలకు రూ 6 ని. వచేయుచున్నారు. ఈనిలువను జేయువారు 100-కి 40 మంది మాత్రమే. నిలువను జేయువారైనను స్వధర్మచ్యుతులై భారతజాతికిని మానవధర్మమునకును కళింకమును గలిగించుచున్నారు. ఈభద్రతని ఏవిధముగనైనను నిర్మూల

ము చేయుట ధర్మము. ప్రస్తుతము నిర్బంధక వ్రాతము నాపుటకై శాసనమును జేయ దల పెట్టిన హిందూ దేశపు మంత్రితోను అధినివేశ ముల యధికారులతోను సంప్రతించుట యవసరము. ఈ సంప్రతించుటలను జేయుట కుపక్రమించిన ఛేంబర్లను గారు నిర్ణయించిన అయిదేండ్ల గడువు ను సమీపింపగలదు. ఇంతవరకును భారతీయులు వేచియుండుటకు వీలులేదనియును మొయి నెలతో నిర్బంధక వ్రాతము నాపుట యవసర మనియును గాంధీ తిలకు పోలకు గారులు మొదలగు నాయకులు ఘంటాపథముగ జాటిరి. వారి భావముల కనుగుణ్యముగ రాజప్రతినిధి దేశసంరక్షక శాసనముయొక్క రెండవ నియమము ననుసరించి సింహళము మలయా ద్వీపములకు గాకను నితర ప్రదేశములకు హైందవులు కూలిపనులకై వెళ్ల జనదని నిర్ణయించెను. మెసపొటేమియా రంగము నకును మన దేశమునకును పనినాండ్లు విశేషముగ గావలసియున్నారు. స్వదేశమునందే కూలి పనులను జేయువారును నెలకు సులభముగ రూ 15 ను రూ 20 గడించుచున్నారు. ఫీజిద్వీపములకు పోయి ధర్మచ్యుతులై రిక్తహస్తములతో మరలి నచ్చుటయొ నెలకు రూ 6 లను గడించుటయొ వెల్లడివానికి ప్రయోజనకరము గాదు. ఒకవేళను ప్రయోజనకరమైనను ప్రస్తుతిము వెల్లుటకైనను సౌకర్యములు లేవు. ఈసందర్భములందు రాజప్రతినిధి దేశసంరక్షక శాసనము క్రిందను వారికి గల కార్యనిర్వాహకాధికారమును వినియోగించి నిర్బంధక వ్రాతము నాపించుటకు భారతీయులందరును నైకకంఠ్యముగ వారికి కృతజ్ఞతఘన తెలుపవలసియుండును. దేశమునంగల స్వరాజ్యసమితులు మండలసంఘములు శాఖాసంఘములు వారికి కృతజ్ఞతను దెలుపుచు వేలకొలది తంత్రీవార్తలను రాజప్రతినిధికి పంపుట ధర్మము. సామ్రాజ్యసభ గూడినపుడు నిర్బంధవ్రాతమును సంపూర్ణముగ యాపుమాపుటకై హైందవాభిప్రాయమును దెలుపుట కీ తంత్రీసందేశములు రాజప్రతినిధికి బలము నొసంగి ధర్మోత్సాహమును గలిగింపగలవు.

సామ్రాజ్య శాసనసభ

కడవిని శనివారము నాడును, సోమవారము నాడును జరిగిన సభలలో ప్రతిప్రభుత్వ శాఖాధ్యక్షులను తనశాఖలో యేయే పనులు నిర్వహింప బడుచున్నవో, వాని కెంతెంత వ్యయమయినదో, ఆ గాను మెంతో సభలోకై పెను. అందెవాను లంకలలోను మన దేశమందునున్న మహారణ్యములను బొగు జేసి, ఆరణ్య పరిశ్రమల నెట్లు వృద్ధి జేయవచ్చునో సర్వక్రమము విల్లుగారు చెప్పిరి. కాగితపు గుడ్డును వెదురునండి జేయుట కయి గతవత్సరము జయప్రదముగ పరిశోధనములు చేయబడినవి. ఇప్పటికొకటి రెండు కర్మాగారములుగూడ సాగుమండలల సినదికాని యుద్ధమువలన ఈ కార్యము సమకూరలేదట. పట్టు పరిశ్రమను వృద్ధి చేయుటకు, నాణ్యమయిన నీలిమందును చేయుటకు పరిశోధనములు చేయబడినవి. మేలురకపు నీలిమందు నమూనాలు యూరపుకు పరిశ్రమకయి పంపబడినవి. క్యూనాను జేయుటకై సింకోనా చెట్లను విస్తారముగ పెంచుటకు మాగ్గముల నన్వేషించుటకయి ఆస్సాముకు, మదరాసు రాజధానిలో కొన్ని భాగములకు మేజరు గేజి గారు పంపబడిరి. నీటి పారుదల క్రింద గతవత్సరము కట్టకర్పులు, మరమ్మత్తు వ్యయములు పోగా ప్రభుత్వమువారికి దాదాపు మూడు కోట్ల రూపాయలు లాభము వచ్చినది. పంజాబులో అనేక లక్షల ఎకరముల భూమిని సాగుచేయు మాకు కాలువల సంకల్పము గత వత్సరమే పూర్తియయినది. కావేరి జలాశయ సంకల్పమును మైసూరు ప్రభుత్వమువారితో జరిగిన యేర్పాటువలన కొంతకంతకు మార్పు చేయవలసి వచ్చినది. మొట్టమొదట 47,395 ఎకరముల భూమిని సాగుచేయు ననుకొనిన మేటూరు జలాశయ మిప్పుడు 37,000 ఎక

రములనే తడవును. వ్యయము 4 కోట్ల 10 లక్షల రూపాయల గును. 24 లక్షల 43 వేల రూపాయలు సాలకు భూమిని స్పృకింద రాగలదట. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు వ్యవసాయవిద్య నెట్లు వృద్ధిపఱుపవచ్చునో ఆసంగతులను విచారించుటకయి వేసంగి లో ఆధికారాధికారులసభను సింలాలో జేయబోవుచున్నారు. సభవారి తీర్మానములను బట్టి వ్యవసాయవిద్య దేశమంతటను విరివిగా వ్యాపించును గాక యని నమ్ముచున్నాము. వ్యవసాయ పరిశోధక శాఖవారివలన కలుగవలసిన యుపకారము కలుగుట లేదను వానికి సర్వక్రమముగారు జవాబిచ్చుచు పూసా గోధుమలను పండించుటవలన రయతులకు ఎకరమునకు పూర్వముకంటె 12 రూపాయలవంతునకు, పొట్టి ప్రత్తిపంట వలన మునుపటికంటె ఇప్పుడు ఎకరమునకు 15 రూపాయలను మధ్యపరగజాలలోని రయతు లధికముగ సంపాదించుచున్నారని చెప్పిరి. ఇట్టి లాభములు పరిశోధక శాఖవారి పరిశ్రమా ఫలితము లనియు బలికిరి. గోధుమల యేగుమతిని గత వత్సరము ప్రభుత్వమువారు పుచ్చుకొనుటవలన వచ్చినలాభము 23,70,000 రూపాయలట. ఈసామ్యము ఎగుమతిచేసిన రాష్ట్రములలో ప్రజోపయోగ కార్యములకయి పంచివెట్టిరి.

విద్యాశాఖను గురించి సర్ శంకర న్నాయగారు ముచ్చటించుచు ప్రస్తుతము విద్యాశాలలలో 75 లక్షల మంది బాల బాలికలు చదువుచున్నారని చెప్పిరి. విద్యకై సాలకు 11 కోట్ల రూపాయలు నెలపుచేయ బడుచున్నవి. గతవత్సరము బాలికలు 60,000 మంది హెచ్చుగా పాఠశాలలలో జేరిరి. యుద్ధమునకు పూర్వము 3 లక్షలు ఏడాదికి 1,70,000 వంతున శాలలలో విద్యార్థులు వెలిగిరి. కాని ధనాభావమువలన ఈయభివృద్ధి ప్రస్తుతము ఆగిపోయినది. ఉపాధ్యాయులలో 100 కి 70 మంది బ్రెయినింగు అయినవారుకారు. బ్రెయినింగు పాఠశాలలకును, సేద ఉపాధ్యా యుల జీతములను వృద్ధి చేయుటకును ఈ సంవత్సరము మొదలు ప్రతివేల 30 లక్షల రూపాయలను గాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల వారికి వారధికముగ నొసంగుచుండును. ఈ 30 లక్షల రూపాయలను సముద్రములో నౌకబోటు అని తలంచుచున్నాము. పదిరాష్ట్రములమీద 30 లక్షలను భాగించునట్టికి 3 లక్షలు రాష్ట్ర మొక్కొకటికి వచ్చును. ఈమాను లక్షలతో బ్రెయినింగు పాఠశాల లెట్లు వృద్ధియగునో, జీతము లుపాధ్యా యుల కెట్లు వృద్ధియగునో యూహించు శక్త్యము కాకున్నది. ఉపాధ్యాయునికి నెల 1 కి 8 అకాయలను వృద్ధియగునో కాదో. ఈ యుద్ధవిషయలలో ప్రజ్ఞిలో పెట్ల అనినట్లు విద్య కయి కొంతసామ్యమునను నొసంగినందుకయి సర్ విలియం మేయరుగారికి కందనములను జేయుచున్నాము. ఈప్రారంభ విద్యా సమస్య నిష్పాదించి ప్రారంభ విద్యా శాసనమును దొరతనమువారు నిర్మించినగాని పరిష్కారముకాదు. యుద్ధము యుక్తికింద 150 కోట్లు పుచ్చుకొనినట్లు కొంత అప్పుజేసి, పది పండ్లెండు సంవత్సరములలో దేశములో అక్షర జ్ఞానము లేనివాడు లేడు అను అపకీర్తిని పొలకులు పోనాట్టుకొన వలసియున్నాడు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వము సాగిన 150 సంవత్సరములనుండియు 100 కి 90 మంది కయినను చదువు రాకుండుటయే గొప్ప కళంకము. ఈ యప్రతిష్ఠ నిర్బంధ ప్రారంభ విద్యాశాసనమును చేయనిది మరి 150 యేండ్లకయినను తొలగదని త్రికరణముగ నమ్ముచున్నాము. కాకుకగా నిర్బంధము 150 కోట్ల నొసంగిన మహాపథవు, ఉదారమూర్తి మెచ్చునట్లు దొంగారు ప్రారంభవిద్యను నిష్పాదము చేసి వ్యయములకయి అప్పు పుచ్చుకొని మా దేశమునకు మహాపథకమున జేసి పుణ్యము కట్టుకొనెదరు గాక యని నేనుకొనుచున్నాము. ఇటుల జేయనిచో ఈ సమస్య ఎప్పటికిని నిలిచి యే యుండగలదు. ఈ సందర్భమున గాంధీ ని కా స శాస్త్రి గారు చేసిన యుపన్యాసము భావగర్భితమై యున్నది. గాధాంధకారముయ మయమున్న ఆరణ్యమును పడగొట్టుటకయి ప్రారంభించిన వారు పనిని చేయుట అపినేసినచో ఆరణ్యము తిరిగి వెలిగి పరిశ్రమ నిష్ఫలమగుచుంట్లు, యుద్ధమువలన సామ్యులేదని విద్యా వ్యాపనమును, ఆంగ్లాభివృద్ధిని ఆపగూడదని శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు నడిపిరి. సర్ జార్జి బార్నెసు గారు వాణిజ్య శాఖను గురించి, సర్ రెజినాల్డ్ క్రాడకుగారు స్వదేశాంగ శాఖను గూర్చి, సర్ పార్లెన్ బెర్నెసు గారు వైద్యశాఖనుగూర్చి ముచ్చటించిరి. పత్రికా శాసనమును గూర్చి దాదాభాయి గారు చేసిన ప్రశ్నకు సర్ రెజినాల్డ్ క్రాడకుగారు నొసంగిన జవాబు పత్రికా నిర్వాహకులకును, దేశభిమానులకును పత్రికా స్వాతంత్ర్యాభిలాషులకును విపాదమును గలిగింపకపోదు. 143

పత్రికలు మందలింపబడినవి. 189 పత్రికలు భారతముకట్టుటకై కోరబడగా కట్టక ఆగి పోయినవి. ఇంతి న అక్షర సుమారు 220 పత్రికలు ఇహలోకయాత్రను చాలించినట్లు సంవత్సరము క్రిందట ఒకజవాబొసగబడినది. ఈ సంవత్సరము మిట్లు ప్రయోగింపబడు చుండగా ఇట్టి రాజప్రతినిధిగారికి మంచి శాసనముగ కనపడుట బహు విచిత్రముగ నున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వము వారి సింలా యాత్రయి 3 లక్షల రూపాయలు తక్కించ కలసికదని గాంధీ శ్రీనివాసశాస్త్రి గారు పపాదించిన తీర్మానమును కొన్ని సార్లు తికాభ్యంతరముల మీద గాంధీ వావా గారే ఎదిరించుటను బట్టి చూడగా ప్రజాప్రతినిధులే బిల్కోక్కు సమయమందు సామ్రాజ్యశాసనసభలో రూపొందుకు సగులను జేయుచు అందరికిని ఆసహ్యము నెట్లు పుట్టించుచున్నారో తెల్లకును చున్నది. ఒక్కొక్కప్పుడీ సభ్యులు తాము చేయగల మహా పథకము సోదరసభ్యుల కడ్డము గాకుండుటయే యిది గ్రహించినచో బాగుగ నుండును.

వేసవి కొండయాత్రలు

సామ్రాజ్యశాసన సభయందు సిద్ధాప్రయాణమున కయ్యెడి వ్యయము నాపుటకు శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు కొక తీర్మానము నుపపాదించిరి. సర్ రెజినాల్డ్ క్రాడకుగారు వారి 27 ఏండ్ల ఉద్యోగ కాలమునందును ఒకవార్షము మాత్రమే కొండలయందు ప్రవాసమును జేసితిమనియును కొండల ప్రవాసము పనినిజేయుట కనుకూల మనియును తెలిపిరి. ఈ మధ్యకు ఆర్థికవిషయము కాకను నాలవానిధానము సయితము సంబంధించినదని క్రాడకుగారు తెలిపిన విషయము నందు సభ్యులుగలదు. వారు 27 ఏండ్లపనిని పట్టుపుదేశములందు జేయుగలుగగ కొండలనివాస మితరాధికారులకు మాత్రమేల యరసర మొ తెలియకున్నది. మాత్రం ప్రతిసంవత్సరకాక కాలని యాజ్ఞేసింది నందులకు క్రాడకుగారు తెలిపినట్లు యుక్తి ముగ నున్నచు మూడుమాసముల కంటె మరల వలచు నెంతకు శాధికారము చల్లబడనేను. దేశమున కింతకును మిత్రవ్యయమును బోధించెడి యధికారు లాగ్గము నుపాధ్యక్షులకయి ముగ బోధించిన ప్రజలను హృదయించె యుండును. సామ్రాజ్యశాసన సభయందు పత్రికాశాసన ప్రతిష్ఠాపన బడక చర్చింప బడినది. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు తీర్మానము నుపపాదించి రమును చేసికొనిరి. చెప్పెను శాసనసభయందు పత్రికాశాసన నెట్రి పెట్టెండు ప్రభువుగారు నిరాకరించిరి. సామ్రాజ్య శాసన సభయందు దధికారసంఖ్య స్థుటముగ గలదు. చెప్పెను శాసన సభయందు దధికార బల మున్నుటముగ నున్నది. ఇదియే ఉధ యసభల దృక్పథము నుండును గల భేదమునకు గావించును.

మార్చి నెల 10-వ తేదీని కలకత్తా కాన్గ్రెస్ కేవల వారు కార్మికులు ప్రభువుగారి కొకమిందు చేసిరి. ప్రస్తుతము హిందూ దేశమున ప్రజలచే నెన్నుకొనబడిన సభిపనులకు అధికారులు ను కలసి పని చేయుచుండుటచే పరిసారము బాగుగా నున్న దని మీ కందరు నంగీకరింతురని తలంచెదను. నియోజిత సభ్యు లింకికన్న నధికాధికారులను కొరకు సమాజము. నేను పదవిని కడలుకొనిపోవు సమయమున కష్టమయియుండు ద్వీంచుట సాడిగాదు. మీ కొరకు కడుమును నీ దేశసంహయము కొరచున్నది. ఆయాశ ఎన్నటికైన ఫలింప గలదు. అని నిజమగు నభివృద్ధియే యగును. కాని మీ కొక విషయము నాలోచింపవలయును. స్వపరిపాలనము మంచిదైనను కలకత్తాలో నేరుజేరు సంఘములు భిన్నాభిన్నములను గలిగియున్నవి. ప్రస్తుతపరిపాలనానిధానమును విడిచి నవీన పద్ధతి నెత్తికొనితముగ నవలంబించిన నే నునునో ఆను సందియము మీలో పలువురకు గలదు. కొంతకాలకా స్వపరిపాలనము ప్రారంభమునందు ప్రస్తుత పరిపాలనము రీతి సమర్థముగ నుండదు. అని కార్మికులు ప్రభువుగారు నడిపిరి.

క్రొత్త సమవత్సరాది పండుగ:— ఈ నెల 24వ తేదీ శనివారము ఆంధ్రులకు నూతన వత్సర ప్రారంభ దిన మగుటచే నాగు శ్రీయత కాతా మూర్తి నామాయణ రావు పంతులుగారు చెన్నపురి ఆంధ్రసభవారిసభమున చెన్నపురిలోని ఆంధ్రసోదరులకు విట్టోరియా పురమండలమున నాతిధ్య మొసంగ సంకల్పించిరి. వివరములు ముందు ప్రకటింపబడును.

కేవలదినము:— సాయంత్రము 5-30 గంటలకు దొరతనమువారి భవనమున గవర్నరుగారు సర్. పి. యస్. కవస్వామయ్యర్ కే. సి. యస్. ఐ. సి. యు గారికి విందు చేసెదరు. కవస్వామయ్యర్ గారికి గవర్నరుగారు రిటైరుద్యుడైన జూపుట జనులందరికిని విశ్వాసము కలిగించును.

(రైతు ఏజన్సీ.)

లండను మార్చి 10.—కన్యకు హెచ్. డబ్ల్యూ. మర్రే
మనమున దొక వాడు రాతి తన నేనను నదపి శత్రువులు తల

అందను, మార్చి 11.— విల్లిసు విజయమువలన బెల్లూ
మును మట్టుకొనుటకు వుంచి ఆవకాశము కలదు. అనేక వం
ల వుండిని బ్రిటిషువారు పట్టుకొనిన పరాసువారు ప్రక
టించిరి. విల్లిసువద్ద జరిగిన యుద్ధమున మా పెద్దనేన వెనుక
న పోయెనని జర్మనులు ప్రకటించిరి.

ప్రతిపక్షములు వాదించును చారిత్రులును బహుశచంద్రులును జుట్టిమొందెను. ఈ కేంద్రమునకు నేనెంతయు నవసరమునైనను, జన్మనీకన్న పుత్రులలో మిన్నయగు తనవరణమునకు దేశీయులందరు మహాసంతాప నిమగ్నులును నిక్కము. విమాన నిర్మాతయై ఈతడు శాశ్వతకీర్తిని పొందెను. నిరంతర మీతని నే నధిక ప్రీతితో స్మరింతునని చంద్రుని చక్రవర్తి వాసెను.

స్థానిక వార్తలు

రాబోవు సభలు మున్నగునవి

మార్చి 14 బుధవారము.

టి. ఎం. నాయుడుగారి యువస్వాసము విక్రీయ పట్టకముల సాయం 5-80 మార్చి 19- సోమవారము చెన్నపురి అన్నదాన సమాజపు వార్షిక సభ, పశ్చిమపువ్వు హాలు, సా. 5-45

పి. వి. సుబ్బరావు గారు:—వీరునిన్నటిదినమున హైకోర్టు అడ్వోకేటుగా చేర్చుకొన బడిరి.

చెన్నపురి అన్నదాన సమాజము:— చెన్నపురి అన్నదాన సమాజపు 26 వ వార్షికోత్సవము ఈనెల 19 తేదీ సోమవారము సాయంత్రము 5-45 గం. లకు పశ్చిమపువ్వు హాలులో ముఖ్యస్వామిగారి గౌ. సర్ జాన్ వాలిస్ గారి యధ్యక్షత క్రింద జరుగును.

చెన్నపురి ఆయుర్వేద ప్రచారిణి సభ:— ఈ సభ తరఫున తంబుపెట్టిపిడిలోని ఆయుర్వేద కళాశాల యందు 14-వ తేదీ సాయంత్రము 5-80 గంటలకు కలకత్తా వాసులగు మహామహాపాద్యాయ కవిరాజ గణనాథ సేక్, ఎం. ఏ. ఎల్. ఎం. ఎస్. గారు "త్రివిధ తత్త్వమును" గూర్చి యువస్వాసించెదరు. డాక్టరు ఎం. జి. నంజుండరావు ఎం. బి. సి. ఎం. గారధ్యక్షత వహించెదరు.

అమరావతి స్త్రీబ్రతుల హిందూ విద్యాలయము:— ఈ విద్యాలయము ఇంతవఱకును టంకనాలపిడిలోని 826 నెంబరు గృహమునం దుండెను. కాని దాని నిష్పాదు రావుసాహెబు కలవల కణ్ణెక్కెట్టిగారి కోరికపై తొండవండులము పాఠశాలచెంతనున్న 197-వ నంబరు గృహమునకు మార్చిరి. ఈ విద్యాలయము టంకనాలకు మధ్యమున నుండి చుట్టుప్రక్కలనుండి విద్యార్థినులువచ్చుటకు సదుపాయములు గలిగియున్నది.

బివెక్ గారి యున్నత పాఠశాల:— ఈ పాఠశాల యొక్క యెనుబదవ వార్షిక సభ సర్ విలియం ఎయిలింగు గారి యధ్యక్షత క్రింద నిన్నటిదినము జరిగెను. బాలకులు బాలికలును కొన్ని నాటకప్రదర్శనముల చూపిరి. తర్వాతనున్నత పాఠశాలలోపాధ్యాయుడు రిపోర్టు చదివిన తర్వాత అధ్యక్షులుమాట్లాడిరి. యుద్ధమునలన ననేకపాఠశాలలు కష్టపడుచున్నవనియు, పూర్వపు విద్యార్థులందరు పాఠశాల కొరకు పాటుపడవలయునని అధ్యక్షులు ఎయిలింగు గారు నుడివిరి. అధ్యక్షులకు వందనములొసంగుటతో సభ ముగిసెను.

స్వామిస్థాన వార్తలు.

బార్డిటవును హత్య:— గత శనివారమునాడు ఇన్స్ పెక్టరు రెయినిస్ పిళ్ళెగారు ఇటీవల బార్డిటవునులో హత్యచేయబడిన ధనసింగు చురణమునుగూర్చి పంచాయితీ చేయించిరి. మొట్టెమున్నగు ముద్దయులు కొట్టిండువలన గాఢములగుదెబ్బలు తగిలి అతడు మృతికొందెనని పంచాయితీదాల్ల చెప్పిరి. పోలీసు అసిస్టెంటు కమిషనరు డి. బి. పరాయశము నాయకుగారు హత్యకాళమున నచ్చటనేయుండి ముద్దయులను పట్టుకొనిరి. ఈదినమునుండి విచారణ జరుగును.

ఒక మోసము:— గత ఏప్రిలుమాసమున చిత్రాద్రి పేట వాసియుగు భావ్యకారయ్యగు అను బ్రాహ్మణుడు ఎర్నాకుల వాసియుగు శంకరనారాయణయ్యగుగారి భావమరిది యగు జీవశివమయ్యగుగారిపేరుతో 25 రూ.లు తక్షణము తనకు తంతుమాలమున పంపవలయునని గత ఏప్రిలునందుతంతి వార్త పంపెను. శంకరనారాయణయ్యగుగారి రాసాముపంపిరి. భావ్యకారయ్యగు జీవశివమయ్యగుగారి చేవ్రాలుచేసి ఆసామును తీసికొనెను. రెండుదినము తైనవెనుక భావమరుదులకు తల్లర ప్రత్యుత్తరములు జరుగగా, తనకేమయు సామురాలేదని జీవశివమయ్యగుగారు తెలిపిరి. ఈవిషయము వెంటనే పోలీసువారికి దెలుపబడెను. భావ్యకారయ్యగు చెన్నపురిని వదలిపోయెను. పోలీసు హెడ్ కాన్స్టేబిలు విచారణసలిపి రంగురాసుకు బోయి గతవారము 17-వ తేదీని ముద్దయుని పట్టుకొనెను. ముద్దయు తననేరము నొప్పుకొని తానెప్పుడు తప్పుత్రాగియుంటినిన చెప్పెను. విచారణ జరుగుచున్నది.

వరద విచారణ

(మా స్వకీయవిలేఖరుని యొద్దనుండి)

కొల్లిపర, మార్చి 11:— నేడు కూడ అనేకమంది రయితులు విచారింపబడిరి. కొల్లిపర, కుచ్చెళ్లపాడు అగ్రహారము, దావులూరు రయితులు విచారింపబడిరి. వారలందరును కృష్ణవరదలకు కారణము రెల్లు గడ్డి అపరిమితముగ నాటుటయని ఘంటాపథముగ చెప్పిరి. అటుల చెప్పినవారిలో 60 సంవత్సరముల వయస్సు గలవారు కూడ గలరు. తమ చిన్నతనములో కృష్ణలో ఇంతకంటె ఎక్కువ నీరు వచ్చుచుండెడిదనియు అంత ఎక్కువ నీరు వచ్చినను ఇరువైపులను రయితుల చే చేయబడిన గజము ఎత్తు కట్టలను దాటి ఎన్నడు గ్రామములను ముంచివేసి యుండలేదనియు ఇప్పుడు ఎంత ఎక్కువ ఎత్తుగ కట్టలను ప్రభుత్వము వారు వేయుచున్నను, ఆకట్టలకు గండ్లుపడి గ్రామములు వరదపాలగుటకు రెల్లు కారణమనియు, కట్టలకు దగ్గరగ చేయబడిన రెల్లుగడ్డి కట్టలను కాపాడుననియు, కృష్ణలోపల విశేషముగ నాటబడిన రెల్లుగడ్డివలన లంకలు ఏర్పడుటయు అందువలన కృష్ణనది నడిభాగము రాసురాసు మెరకఅగుటయు, అట్లు మెరకఅగుటచే వైకుంఠి వేగముతో వచ్చెడి నీరు ధారాళముగ ప్రవహించుటకు ఆటంకమును కలిగించుచున్నదనియు, ఇటులవేగముతో వచ్చెడి నీటిప్రవాహమునకు అడ్డుకలిగినప్పుడు ఇరువైపుల నున్న కట్టలను తన్ని వేయుచున్నదనియు అందుచే వరదలు ఏటేటవచ్చిగండ్లు పడుచున్నవనియు వారుచెప్పిరి. కృష్ణకట్టలమీదను పశువులను, మేకలను నడువనిచ్చుటవలన కట్టలు గట్టిపడుననియు, ఆ కట్టలపై పట్టు గడ్డిని కొయించుటకంటె పశువులచే మేయ నిచ్చుట మంచిదనియు వారు చెప్పిరి. కాత్రు ప్రకారము కట్టలపై మట్టమును ఎంత జాగ్రత్తతో చూచినను కట్టలు గట్టి పడనిది లాభము లేదని వారనిరి. పశువులు కట్టలమీద తిరిగినపక్షమున ఎలుకకన్న ములుండజాలననివారు చెప్పిరి. కట్టలపైని తుమ్మచెట్లను ఉంచకూడదనిరి. కేవలము ఎలుక కన్నమువలన గండ్లు పడుచున్నదనుట హాస్యాస్పదము. కట్టలను మరమ్మత్తు చేయుటకు ప్రతి గ్రామములో మనుష్యులు సిద్ధముగ నున్నారని చెప్పిరి.

ఇంతటితో కొల్లిపరవిచారణ పూర్తియైనది. 13, 14 తేదీలను తెనాలిలో విచారణ జరుగును.

కొల్లిపరయందు జరిగిన వరదవిచారణయందు సాక్ష్యమిచ్చిన నోరి వేంకటేశ్వరులుగారిభవయమై "వీరు స్వాధ్యాయగు"లని చదువరులు చదువుకొనుటకు ప్రార్థితులు. ఆనందర్థమునందు ఆచార్యత్వపదవినివలన కెంతయు వగచుచున్నాము.

సంయుక్తరాష్ట్రములకు గవర్నరు నెన్నుకొనుట పత్రికాభిప్రాయములు.

"టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా"

సర్ జేమ్సు మెప్టెన్ గారి స్థానమున రాగల నవంబరు నెల మొదలు సర్ హార్వోర్డు బట్లరు సంయుక్త రాష్ట్రములకు రెప్రెంటేటు గవర్నరుగా నియమింపబడిరి. ప్రజలు వీరిని మిత్రము భావముతో నాదరింతురు. 1915 సం॥ న సర్ హార్వోర్డు బట్లరుగారిని బర్మా గవర్నరుగా నియమించినపుడు వీరూ పదవికి తగినవారయ్యు వెనుకటివారి పరిపాలనమున మాంద్యమువలన కలిగిన నష్టమును కూడచేయుచుననియు నెల్లరుననిరి. ఈ తలంపును బట్లరుగారు నెరవేర్చిరి. బట్లరు గారిని మార్పుటవలన బర్మా దేశమునకు చాల కొంతగా నుండును.

సర్ రై నాట్టు క్రాడుకుగారు మధ్యరాష్ట్రములకు కమిషనర్లుగ పనిచేసిన వారందరిలో శ్రేష్ఠుడు వీరిని బర్మాకు పంపుట బర్మావారి యదృష్టమే. వృద్ధి నొందగోరు రాష్ట్రమున పనిచేయుటకు కావలసిన అనుభవమును నైపుణ్యమును, పనియందుగలపు—

ఇండియా డెయిలీ టెలిగ్రాఫు:—సర్ హార్వోర్డు బట్లరుగారి నియామకమువలన సంయుక్త రాష్ట్రములకు కార్య నిర్వాహక సంఘ మేర్పడుట మరింత ఆలస్యము కావచ్చును గాని ఈ నియోజక మందిరికి నామోదమును కలిగించును. వీరు వేదలిపోవుటకు బర్మావారు నిచారింపినను సంయుక్తరాష్ట్రముల వారు సంతసించెదరు.

చీనా

లండను, మార్చి 8:— చీనా ప్రధానమంత్రి రాజీనామా నుపసంహరించుట నిశ్చయము. జర్మనులతో మైత్రి వదలవలెనని కోరిన మంత్రివర్గమువారి కోరికకు అధ్యక్షు! దంగీకరించెనని వీనివలన విదితమగుచున్నది.

ముఖ్యసమాచారములు.

బాస్రలో దొరతనమువారొక చీనా నాటకకాలను నిర్మించిరి.

సర్ హార్వోర్డు బట్లరుగారు సంయుక్త రాష్ట్రముల రెప్రెంటేటు గవర్నరుపదవి నంగీకరించిరి; గాని నవంబరు వరకును వీరధికారమును స్వీకరింపరు.

బర్మాలో సర్ హార్వోర్డు బట్లరుగారు చాల నూతనోద్యమముల ప్రారంభించిరి. అవి ఆసంప్రాప్తిగ నున్నవి. వీటవెళ్లిపోవుటకు బర్మావారు చాల చింతిల్లెదరు.

భారత దేశరక్షక వైస్రమున నొక భాగమున బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయ సేనలో చేరుటకు బొంబాయిలోని విద్యార్థుల నందరిని పురికొల్పుట కొక గొప్ప యత్నము జరుగుచున్నది.

న్యాయమూర్తి దిగంబురు ఛాటర్జీగారు న్యాయమూర్తిపదవినుండి విశ్రాంతి పొందినందుచే వంగదేశపు కార్య నిర్వాహక సభలో సభ్యులుగ నున్న సర్ హమ్మల్ హూదా గారిని కలకత్తా హైకోర్టు ఛాయపున్యాయాధికారిగా నియమించిరి.

సి. ఎఫ్. ఆంధ్రా గారు ఫిజీషియన్లు ఇంకొకసారి పోయి ఆక్కిడ ముందు కావలసిన విషయముల నన్నిటిని సరిచేసి ఆక్కిడనున్న వారికి తోడ్పడదలెనని నిశ్చయించడెను. వారు తక్షణమే ఈపనికిగాను బయలుదేరి పోవుదురని తెలియుచున్నది.

బొంబాయి గవర్నరు విల్లింగ్డు ప్రభువుగారి ముఖ్య వారసును కుమారుడు నగు చూ! ఇనిగోఫ్రీమెను ధామకు గారు కె-వ స్విస్సర్ గుఱ్ఱపు దళమున నియోగింపబడెను. తండ్రి హిందూదేశమున గవర్నరు పదివిలోనుండగ నేపుత్రుకు గూడ హిందూదేశమున గుఱ్ఱపు దళములో పనిచేయుట కిదియే పథము.

భారతీయులకును ఆంగ్లేయులకును లేనిపోని మతద్వేషములను పోగొట్టుటకు భారతీయులకు గూడ ఆయుధధారణ స్వాతంత్ర్యము మొసంగుటకు నీలగునట్లు ఆయుధధారణ సవరణ చేయుటకు సామ్రాజ్య శాసనసభలో ఒక బిల్లును ప్రవేశ పెట్టుటకు ఇండియా దొరతనమువారు ఆలోచించు చున్నారని ఆంధ్ర ప్రేక్షియుటుప్రతీక వ్రాసెను.

మై వెంకటేశ్వరు జిల్లాలోని కాళిదాసటోలా గ్రామమందున్న రాజకృష్ణపాండగారి గృహమున నొక దోపిడి జరిగెను. తుమారులను బల్లెములను ధరించి యేబదిమంది గృహమునబడిరి 20000 రూప్యముల విలువగల నగలును ధనమును తప్పురించిరి. దొంగలు పరుకెత్తు నపు డొకడు పట్టుపడెను. పోలీసువారు మరి కొందరిని పట్టుకొనిరి.

కలకత్తాలో సర్కారువారి ఏత్రకళా పాఠశాలలో విద్యార్థిగానున్న అరసిర్దు కుమారులూగారు అవతరణి బాగా రాతిలోని దేవాలయమునందు గచ్చుమీద వేసిన వాద్ద చిత్రములకు మేల చక్కచేయుటకు గ్యాళియరు సంస్థానమునకు పంపిరి. ఈచిత్రపటములు నిరుపమానములు. ఇది క్రైస్తవశక్తి ఒకటవ శతాబ్దము నుండియుండునని తెలియుచున్నది. ఇటువంటి చిత్రపటములు ఆజంట, హైదరాబాదులలోను, సింహళము నందలి శిగిరీమూలోను తప్పుచరిత్ర ప్రదేశములందు కాన్పింపవు.

శిరస్సాన తైలము.

644

బుడ్డి 1-కి 1-0-0, వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము. ఈతైలముతో తలంటుకొని స్నానముచేయుచు కచ్చినయెడల చిరకాలమునుండి శిరస్సున విలిచియుండు చెడ్డనీరు, కంటిలో కాయమందు మేహసంబంధమైననీరును వెలిబుజుచి, కండ్లు నంటులు, తలబరువు, ముండు, మొత్తము మే మాయగుడు, ఒకబుడ్డి నూనె 6 తలంటులకు వాడవచ్చును. సాధారణముగా ఒకతరబుడ్డిల తైలమును విడువక వాడెన సకలమైద్యాదులు తొలగును. ఒకేసారి రెండుతైలములను వాడెన వి. పి. ఖర్చును ఉచితం.

ఎల్.ఎస్. యశోదానందకంపెని, 5, గోపానా హెబునందు, బాంబే, మదరాసు.

THE GREAT WAR.

FALL OF BAGHDAD.

Glory to British and Indian Arms.

How the War will End: A Remarkable Interview.

(Reuter's Agency.)

MESOPOTAMIA FRONT.

Turks Driven Back.

LONDON, March 12.

The Mesopotamia communique says:—We effected a surprise and crossed the Diala by moonlight on Thursday and established a strong post on the right bank. We bridged the Tigris below its confluence with river Diala. A strong detachment marched up the right bank and found enemy six miles south west of Baghdad. We drove him back two miles. We forced the passage of the Diala on Friday and advanced four miles towards Baghdad. Our forces on the right bank dislodged the enemy from his second positions and we bivouacked on the captured ground. Dust storms and violent gale forced the Turks back three miles west and southwest of Baghdad on Saturday.

Baghdad Occupied.

Official Report.

LONDON, March 11.

A Mesopotamia communique says:—Bagdad was occupied on Sunday.

An official communique from Mesopotamia says:—Our gunboat and cavalry discovered on Wednesday that the enemy was holding the line of the Diala River in some strength. We engaged the enemy on Thursday. The enemy's position at Ctesiphon had been most carefully prepared and it is clear that the enemy intended to hold it. The evacuation was probably due to our rapid advance from Aflah.

Fall of Baghdad.

LONDON, March 11.

The Mesopotamia Communique says Bagdad was occupied on Sunday.

To-day's Turkish communique does not mention Bagdad.

Mesopotamian River Navigation.

Government Rules.

KARACHI, March 12.

The Senior Judicial Officer, Basrah, with the approval of the G. O. C. Army of Occupation, has issued Mesopotamian Inland Water Navigation rules, which came into force on the 1st March and apply to the Tigris, the Euphrates and the Karna rivers and portions of the Shatt-Al-Arab above Curmat Ali.

Naval and Military Co-operation.

DELHI, March 12.

The following telegram dated the 9th March 1917 has been received from the "Eye-witness" in Mesopotamia:—Gunboat on the Tigris near the Dialah river, 8th March:—The Navy Cavalry Flying Corps have been at the head of the pursuit working together in a way new in the war. Now the infantry and the artillery who dealt a succession of blows which cleared the way for cavalry and flat have come up and are engaging the enemy again. Different armies are meeting and passing all the day. The British regiment on march is so near that one can distinguish the badge on head helmets. The dust of the cavalry floats across our bows. The British Hussars and Indian Lancers watering their horses on the bank exchange facetious comments with the Bluejackets on board. At noon an aeroplane came hovering low near the bank to drop a message, then swung round the ship, circling and banking in an anxious way a few yards above the rigging as if to impress on us that it had borne some urgent communication. When the second boat in the line backed in to pick it up she went off contentedly. Her message was to tell us the dispositions of the Turkish troops and battery waiting for us ahead. Afterwards she returned and spotted for our ship's guns. In

This Running Fight

the villagers have been between two fires, but they are mostly unconcerned. Columns of smoke and earth rise on the bank and fountains of spray in the stream, but the Arab and his yoke bullocks stick to the Persian wheels where water lift feeds the irrigation channels, and women continue gathering fuel in the fields. They trade with both sides. The only difference is that the Turk pays in paper money, banned, discredited, depreciated to be a third of its face value; we in good coin. This evening there have been signs of a migration procession—men, women, children carrying bundles on their backs and driving or leading sheep, goats and cattle. They are moving a few miles south to return in a day or two as the edge of the battle recedes in the direction of Bagdad. They bow and gesticulate at the gunboats, waving their white flag on every black horse hair tent byre and mud house within shot. Attached to the cavalry are

The Armoured Cars.

They have done much useful and daring work both in fighting and scouting. In a pursuit like this in which the enemy have little time to consolidate successive positions they have discovered their most effectual role. The other day this arm was ordered to discover the position and strength of the flanking party of the enemy's rearguard. Two cars advanced and found the Turks holding a series of shallow newly dug fire bays in continuation of a deep nullah. The first car crossed through to the Turkish side between these pits, leaving the second to work along our side. They first cleared the bays on the right and left of the point. Crossing them they travelled up the line, one car on each side keeping ten yards out to give them the sweep of their guns and too near the enemy infantry for their artillery to play on them. The Turks struck to their rifles and machine-guns with great boldness pouring in a terrific fire. One car had eleven bullets through the port and his foresight of the machine-gun was knocked off. A Turk hit the other with a bomb which blew in the crank case and the inspection plate out, steering the rod in halt, punctured the oil feed, and was shot before his bomb had exploded. But it was an unequal fight and the garrison of this shallow line of incomplete dug cuts was practically annihilated.

On another occasion 5 armoured cars approached the enemy's position on reconnaissance. The Turks were found to be lying up under the crest of an undulating ridge. One car passed through the gap in the defences to within 300 yards of the enemy battery and opened fire on the team with great execution. At 5 passed along in calm and deliberate fire to the end of the line like a procession threading London traffic, then returned to cover the withdrawal of a squadron of cavalry. The infantry on the bank, though tired by long marches, are in high spirits. From Sinn to Shumran and on to Imam Mahdi was

A Continuous Battlefield.

The ground is pitted with craters and strewn with the debris of shells. As we advanced, dead Turks gave place to dead mules and horses which had fallen exhausted in the retreat, for miles the only shells were by the roadside which were live ones cast from the limbers to lighten the weight; only at intervals were there places where our naval guns and horse artillery had shelled their rearguard and left more dead. These scenes of battle became rarer as the advance continued.

Evening:—The physical features of the land are less depressing as one nears Bagdad. North of Bagnaila the country becomes almost undulating, the dead monotonous flat is broken by mounds and ruined banks of historic canals. There are belts of trees on the river.

At Ctesiphon.

Night of the 6th.—We camped by the great arch of Ctesiphon. The Throne of the Chosroes, the only monument to the dignity of man that survived in Mesopotamia. In the morning early rays of the sun entering the ruin made it glow like a lighted shrine. Before noon we had passed further east of the point reached by General Townshend in his advance, and from the conning tower of our gunboat could see the wireless masts of Bagdad. The weather continues fine, clear cold nights, sunny days, small weeds budding, cactus leaves sprouting, springlike warmth in the air, and a momentary sense of peace.

SUBMARINISM

Belgian Relief Steamer Sunk.

Escaping Crew Shelled.

LONDON, March 12.

A telegram to "Lloyd's News" from Cork states that the Belgian relief steamer "Storstad" from Buenos Aires was submarined in daylight. Thirteen survivors have been landed including an American. Two boats with thirty men are missing. The survivors were thirty-six hours in a stormy sea. The fourth engineer died of exposure. The submarine refused to tow boats which were shelled. It was the "Storstad" which collided with the "Empress of Ireland" on 29th May 1914.

Further Details.

An invisible submarine shelled the "Storstad" on Thursday morning at a distance of 4 miles. The crew entered the boats, but returned on the submarine submerging. They were on board when the latter reappeared and torpedoed the "Storstad", but the crew got away. The submarine came alongside the Captain's boat and questioned him regarding the cargo. The submarine refused to tow the boats and again shelled the "Storstad" because she was not sinking fast enough. It is confirmed that the engineer died from exposure. The remainder of the crew have been landed. They include two dead.

TELEGRAMS.

FRENCH FRONT.

The Fighting in Champagne.

French Attack in a Snowstorm.

LONDON, March 12.

Reuter's correspondent at French Headquarters, wiring from Champagne on the 9th March, describes the recapture of the salient mentioned in the communique on 8th March. He states that the Germans were in the possession of a long crest overlooking the French lines. This was strengthened by two powerful forts bristling with machine-guns. When the French attack began the weather intervened most unexpectedly on behalf of the boches. A very heavy snowstorm and a winter gale like a blizzard hampered the gunners. There was a foot of snow on the ground when the infantry emerged in the afternoon from the bottom of a ravine at the foot of the crest and started to cross two hundred yards of heavily trenched ground to the first German line. Here an occasional flash of grenades showed that the bomb-throwers were busy clearing out dugouts, but the Germans surrendered readily, and within half-an-hour the Frenchmen were visible on the top of the crest, having progressed five hundred yards in the centre and three hundred on the flanks. They secured the powerful works and a number of prisoners. The French continued a further three hundred yards when the roar of reawakened artillery announced that a German counter-attack was developing. The enemy pushed through the barrage and engaged the French at close quarters, but were driven off after desperate fighting, principally with bombs.

The French Communique says:—The Enemy made surprise attack in the region of Paisy better Soissons and Rheims but was completely repulsed. Enemy sustained losses and left prisoners. We again progressed by means of hand grenades towards Maisons de Champagne. We successfully raided German trenches north of Suzepry in Woivre. There were patrol encounters in the Auberville sector and Dorraine in which we took prisoners

Germans and the Somme.

Attempt to Prove Offensive Impossible.

French Army Stronger Than Ever.

LONDON, March 12.

Reuter's correspondent at the French Headquarters that the Germans are enormously exaggerating the discomferts on the Somme in order to prove that the continuance of the Allies' offensive on the Somme is impossible. Thus "No Man's Land" on the Somme is a desert of muds and villages have been blown to smithereens. But there are plenty of roads to the front-line trenches and easy railways in the rear. We shall soon know whether fighting is to be resumed on the Somme, south of which the British line has now been extended. The French army was never so strong, and the French infantry at Verdun last year performed the finest piece of infantry work seen in this war. The Germans must oppose such men, and methods with something more than improved war material on which they seem chiefly to rely.

Enemy Raids Fail.

LONDON, March 12.

A French communique says:—There was lively reciprocal cannonading north of the Aisne. The attempted enemy "Coups de Main" north-west of Rheims and on the right of the Meuse failed completely.

Successful French Raids.

LONDON, March 12.

A French communique says we made several successful 'coups de main' against German trenches in the regions of Lassigny Canny-sur-Metz, and north of Bois du Jury in the Woivre.

We captured prisoners and a machine-gun. There was fairly considerable reciprocal cannonading in the Maisons de Champagne sector. An enemy attempt against our small posts in the region of Largitzen in Alsace failed.

BRITISH FRONT.

British Progress.

Envelopment of Bapaume Facilitated.

LONDON, March 12.

French experts emphasise the importance of the British success at Irlas as facilitating the envelopment of Bapaume. They state that several hundred prisoners were captured.

German Admission of Defeat.

LONDON, March 12.

A wireless German official message says:—There has been infantry fighting at Irlas and our rearguards withdrew to the main position.

Enemy Attacks Defeated.

LONDON, March 12.

A British communique says:—The total prisoners taken at Irlas was 292. Our artillery crushed attempts to attack west and northwest of Lens. Artillery was active on the Somme and the Ancre and at Armentieres, Ypres and southwards of Arras.

AMERICA

Arming of U. S. Merchantmen.

President's Decision.

LONDON, March 12.

WASHINGTON.—President Wilson's decision to arm merchantmen followed the opinions of Mr. Lansing, Secretary of State, and Mr. Gregory, Attorney General who both advised the president that he had full authority to arm ships. The Government's armed neutrality plan was withheld in order to avoid endangering American ships by permitting information to reach Germany. The only statement obtainable at the White House and the

TELEGRAMS.

Navy Department was that the President was determined fully to protect America's rights. Long before the order was given from White House the Navy Department had completed all necessary preparations to arm merchantmen but Mr. Daniels appealed to the Press and public not to discuss the matter.

U. S. Ships to Attack Submarines.

WASHINGTON.—The Associated Press states that the State Department rules that armed merchantmen are justified in firing on a German submarine, or at a periscope directly the latter is sighted.

To Defeat Submarine Blockade.**U. S. to Build Standardised Ships.**

WASHINGTON.—Builders of wooden ships in the United States have been summoned to a Conference of the Shipping Board on the 14th instant, with a view to building as speedily as possible a large fleet of standardised ships for the Trans-Atlantic trade. It is hoped thus materially to defeat the submarine blockade.

Welland Canal Conspiracy.**German Captain Arrested.**

LOS ANGELES.—The American police have arrested a German Captain, named Fritzzen, on a charge of complicity in a plot to blow up the Welland Canal under Capt. von Papen's instructions.

German Steamer's Officers.**Sentenced in America.**

LONDON, March 12. A Telegram from Florence (Carolina) says that eight officers of the German steamer "Ludwig" which was sunk at Charleston on 31st January have been sentenced to one year's imprisonment and a fine of 500 dollars for scuttling her.

GERMANY.**GERMANY'S WAR AIMS.****Hungarian Ex-Premier Interviewed.****How the War Will End.**

LONDON, March 12. PARIS.—A remarkable interview with the Hungarian ex-premier Count Andrássy is published in the "Matin." Count Andrássy stated that the war would end through general exhaustion and that the peace terms would be dictated by the cleverer belligerent. In this connection he asserted that the Central Powers were more intelligent than the "entente." He declared that Germany had two aims. Firstly, that of uniting Central Europe and the East and secondly of becoming the dominant world-power. The first would be attained by the present war, but in order to achieve the second Britain must be defeated. He doubted the success of submarine warfare for this purpose and was of opinion that other and slower means must be employed. Count Andrássy declared that there would be a blank peace without formal annexation or indemnities, but emphasised that it was necessary that the Central Powers should control Poland and Lithuania militarily and economically as a barrier against Russia whose power must ultimately be broken before Germany's world policy and before plans for supremacy in the East could be fully realised.

Efficiency of Submarinism Doubted.

LONDON, March 10. A telegram from Berlin received in Amsterdam, says: Doubts of the efficacy of submarine warfare were expressed by Herr Reisser, President of the Hansa League, who in a speech said the object of the blockade was not to force Britain to her knees, but to produce a desire for an understanding.

Count von Reventlow attacked Herr Reisser, declaring that Germany must dictate to Britain.

The "Vorwaerts" in an article says:—Count von Reventlow's aims mean the tremendous prolongation of the war and concludes by declaring that it is impossible to starve Britain.

The Shortage of Food.**Prussian Agrarians Blamed.**

LONDON, March 12. German papers accuse agrarians in Prussia of withholding supplies from the rest of the Empire.

FRANCE.**Food Supplies in Europe.****French Views on Economy.**

LONDON, March 11. The Paris Chamber, by 296 votes, to 1, has passed a vote of confidence in Government, following a three days debate on the question of Food Supplies, in which the Chairman of the Agricultural Committee emphasised the necessity for the Allies and Neutrals economising in wheat, or largely substituting other cereals.

Importance of Economic Factor.

PARIS.—Minister Herriot, replying in the debate on food supplies, defended the food restriction measures and forecasted the issue of bread and milk tickets. He declared that the economic factor would prove equally important as a military factor in deciding the war. Germany was starving and was making a last effort to escape her inevitable doom.

Debate on Policy Probable.

PARIS.—The vote in the Chamber mentioned yesterday when the Government's opponents abstained from voting, has not allayed the agitation which M. Briand declared was interfering with the labours of the Government. Therefore a grand debate on the general policy of the Cabinet is probable to enable the Chamber clearly to define its attitude.

TELEGRAMS.

LAHORE, March 12.

LONDON, March 11th.—The Military correspondent of the "Westminster Gazette" regards the capture of Verdun as a condition precedent to an orderly German withdrawal to the line of the Meuse. He declares that every strategical consideration dictating attack on Verdun in 1916 is operating in greater force to-day.—("C. & M. G. cable.")

GREAT BRITAIN.**Dardanelles Commission.****Mr. Asquith's Question.****Evidence Can't be Published.**

LONDON, March 12.

In the House of Commons replying to Mr. Asquith Mr. Bonar Law said that the Dardanelles Commission did not recommend the publication of evidence because parts dealing with naval and military considerations or relationship between the Allies could not be published without serious detriment to public interests, therefore the Government was not prepared to publish it.

Sir Stephen Collins asked whether it would not have been better if the report had not been published.

Mr. Bonar Law replied that the Government thought it was bound to publish it in consequence of the Act of Parliament appointing the Commission.

Mr. Churchill asked who was responsible for excisions? Mr. Bonar Law replied that the Foreign Office, the Admiralty and the War Office had made excisions and the Cabinet was responsible for them.

The Dardanelles Report.**Press Opinions.**

LONDON, March 12.

The report of the Dardanelles Commission is made the text of articles in certain newspapers attacking what the "Daily Mail" calls "The old gang."

The "Times" describes the report as a wholesome warning against any attempt to restore the previous men and conditions.

Other papers like the "Daily Chronicle" and the "Daily News" regret the publication of the report during wartime as inopportune.

Imperial War Conference.**Indian Representatives in London.**

LONDON, March 12.

The Indian representatives to the War Conference have arrived. They were met by Sir J. Dunlop Smith and Sir Pertab Singh.

Plot to Poison Premier.**Startling Suggestion by Counsel.**

LONDON, March 12.

The Indian Barrister, Mr. Riza, defending the Wheelons, dwelt on the failure of the prosecution to produce the Government agent known as Gordon and then startled the Court by seriously suggesting that the prisoners should have a trial by ordeal and walk over hot ploughshares, to prove their innocence.

Secret Agents a Necessity.

The Judge, in summing up, remarked that the employment of secret agents was one of the necessities of these times. The Jury were absent only twenty minutes.

Britain's Food Supply.**Marked Increase in Imports.**

LONDON, March 12.

The "Financial Times" says certain known facts prove that the situation is not so grave as pessimists declare. As an instance it mentions that the imports of meat during the week ending 3rd March were more than double those of the corresponding week last year, and imports of dairy produce were also larger.

Ceylon Tea**Rates of Sale Prescribed.**

COLOMBO, March 12.

The "Times of Ceylon's" London correspondent cables: March 9th.—Lord Devonport has decided that certain quantities of tea must be sold to the public at two shillings per pound as the upshot of the Conference with the Planters' Representatives. The production of invoices will be set aside and dealt with by a Committee at ten half-pence per pound.

Two V. C's Awarded.**Australian's Conspicuous Bravery.**

LONDON, March 12.

Captain H. W. Murray, D.S.O., of the Australian Infantry and Sergeant E. J. Mott, of the Border Regiment, are awarded the Victoria Cross. Captain Murray with most conspicuous bravery led his company and assaulted and captured a position, repulsing heavy counter-attacks throughout the night. He magnificently encouraged his men, headed bombing parties, led bayonet charges, and carried out wounded.

Sergeant's Gallantry.

Sergeant Mott displayed most conspicuous gallantry and ensured the success of an attack when it was held up by machine-guns. Although wounded in the eye he struggled and overcame the gunner and captured the machine-gun.

Replying to a question Mr. Bathurst stated that it was not proposed to ration potatoes.

General Smuts has arrived in London.

TELEGRAMS.

ITALY.**Italy's Anti-Submarine Measures.****Majority of Merchantmen Armed.**

LONDON, March 12.

ROME.—In the Chamber to-day the Minister of Marine gave details of Italy's anti-submarine measures, including the arming of numerous places on the coast, the organisation of coast-guards, barriers, and other defensive works. The depth of the seas precluded the employment of nets. With regard to the methods of chasing submarines, two hundred small craft were employed in the Otranto Channel for months and numerous aeroplane squadrons and small airships were employed. The demand for armament for merchantmen was very great. Already over a thousand guns had been used and sixty percent of the Italian ships were armed. Several hundred wireless plants had been installed on ships and a system of signalling by wireless and aeroplanes was most successful. The large number of sailings and arrivals showed that the measures were not in vain.

GREECE.**Blockade of Greece.****Mr. Lloyd George's Reply to Protest.**

LONDON, March 12.

ATHENS.—Mr. Lloyd George replying to the protest of the Athenian Bar against the blockade says:—The raising of the blockade depends on the fulfilment of the Allies' demands. It would have already been raised if anti-ally incidents had not occurred.

LONDON, March 12.

According to information from French sources the Athenian Government is holding cereals while the population are in want.—("C. & M. G. cable.")

CHINA.**To Break off Relations with Germany.****Parliament Approves.**

LONDON, March 12.

PEKING.—The House of Representatives has approved by a majority of over three hundred of the policy of breaking off relations with Germany.

AUSTRIA.**Hungarian Political Situation.****Emperor's Significant Action.**

LONDON, March 12.

AMSTERDAM.—The Vienna Correspondent, of the "Frankfurter Zeitung," states that the Emperor suddenly broke off his stay at Bad Ischl and his visit to South Hungary and returned to Vienna. The resignation of Count Tisza and the formation of a Coalition Cabinet is expected.

HOLLAND.**British Armed Merchantman.****Surprising Dutch Action.**

LONDON, March 12.

AMSTERDAM.—The British armed merchantman "Princess Melita" arrived at the Hook of Holland for water but was ordered to leave in half-an-hour. The ship put out and threw her armament overboard and then returned and obtained supplies.

CANADA.**The New Canadian War Loan.**

LONDON, March 12.

OTTAWA.—The New Canadian War Loan of thirty million sterling has been issued at interest of 5 per cent, price ninety-six, redeemable in 1937 in Canada and New York.

Latest Telegrams.

LONDON, March 12.

The Russian communique says:—We repulsed enemy gas attacks south-west of Lake Narotch and south-east of Kovil.

The "Daily News" lobby correspondent says:—Lancashire M. P's will move an amendment on 14th inst, opposing increased Indian import duties on cotton goods. The Labour members and Nationalists will oppose Government while some conservatives and Liberals will abstain. Mr. Asquith and his followers are still undecided what action to take, but fifty Liberals may support Mr. Lloyd George in any case.

WASHINGTON.—The Navy department officially announces that:—Cuban Government forces have regained control stronghold at Santiago, this is regarded as collapse of the Revolution.

కొండావారి క్రొత్త ముచ్చటలు.

జూలూ, మార్చి 11:— 1937 లో ఫిరకవచ్చిన 100 క 5 వడ్డీ ప్రకారము 36 ఫరవొప్పన 2 లోట్ల పానూ ముచ్చటలు కావలెనని కొండావారి తనమువారు ప్రకటించిరి.

ఆస్ట్రేలియా వార్త మెంటు

మెల్బోర్న్, మార్చి 10:— ఈ కాల 26 క తేదీని 5 వ వడ్డీ ప్రకారము, మే 26 క తేదీని 5 వ వడ్డీ ప్రకారము జరుగును.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)
(BY WIRE.)

DELHI.

Imperial Legislative Council.

Sir Sankaran Nair on Education.

DELHI, March 11.

A meeting of the Imperial Legislative Council was held this morning. Mr. G. R. Lowndes, Vice-President, presiding.

The Hon'ble Member said that the sum spent on education in the current year was more than what was spent in 1915-16 by twelve lakhs, and in 1917-18 they would be spending considerably more, as the Government were giving a recurring grant of 30 lakhs of rupees, a grant which made in time of war was a striking testimony to the high regard in which the Government held education. Sir Sankaran Nair remarked that if they allotted it for primary and secondary education, it was because it was that part which was most in need of attention. Though in accordance with the resolution of 1913 the local governments had done a great deal to remedy the state of affairs, but 70 per cent. of teachers were untrained, while there were still areas where the standard of pay was not sufficient to keep younger teachers in the profession. Dealing with the wishes of the Government regarding the spending of grants he said that the Imperial Government were giving in most cases every latitude to Provincial Government to use the grant which would be available, at its discretion for training, or for pay or both. It will be a recurring grant and can be utilized for primary or secondary education as desired, but we hope that a predominant share of this will go to primary teachers. It is intended primarily for male teachers, as it will probably be best to deal with female education on a separate footing but will do nothing to prevent the local Government from utilizing if they wish for female teachers. The grant will be available for use during the current year, and we expect it as far as possible to be so used. The whole grant has been distributed with the exception of 75,000 rupees which we intend to utilize mainly in meeting the needs of the European community in the matter of training schools for teachers.

Sir Sankaran Nair then dealt with expenditure on the sanitation which was mainly distributed between sanitation reserves, and the Indian research fund association, the former of which normally amounted to 7 lakhs and 70,000 temporarily surrendered, in the current year 2 lakhs and in the coming year it would surrender 1 lakh and 50,000; the association which would surrender in the coming year as in the current year 2 lakhs would receive only 3 lakhs.

Operation of Press Act

A meeting of the Imperial Legislative Council was held this morning. Mr. Lowndes, vice-President, presided. A few visitors attended. In reply to a question asked by the Hon. Mr. Dadabhai in September last, Sir Reginald Craddock laid on the table a statement showing the action taken against newspapers and presses under the Press Act. From the statement it is found that the number of papers warned once totalled 143, in the Punjab the number being 34, in Bombay 37, and in Madras and Bengal 20 each. The number of newspapers warned twice totalled 44. 22 of these being in the Punjab. The total number of papers warned thrice was 30, 12 coming from the Punjab and 8 from Bombay. The number of those from which security was taken under section 8 (1) was 80, Bombay furnishing 30, Bengal 21 and the Punjab 17. The number of those from which security was demanded but failed to produce it was 139. The number of newspapers from which enhanced securities were demanded was 2, one from Bombay and Punjab each, the latter ceasing publication in consequence. The number of those from which security was demanded under section 8, (2) was 20 of which 11 ceased publication consequently, 6 of these being in Bombay. The number of those whose security was forfeited under section 9 was 3, Bombay, Bengal and the Punjab each furnished 1. The number of papers which on forfeiture of security under section 9 ceased publication was 2, one in Bombay and the Punjab each. One design a newspaper from which security was demanded under section 10 after forfeiture of security under section 9 ceased publication. There was no newspaper from which security was demanded under section 11.

Bills.

Sir Reginald Craddock also placed on the table another statement in reply to a question of Dr. Sapru giving the names of newspapers dealt with under the Press Act, with the names of their proprietors and the language and place of publication of such newspapers.

Sir Robert Gillan introduced a bill to impose a tax on goods carried by railway and inland steam vessels. He pointed out that it was a war measure and explained that it would bring in an additional revenue of £500,000 from goods traffic which had been explained by the Finance Member in his statement.

On the motion of Mr. J. S. Wardlaw Milne the Indian Bills of Exchange Act Amendment Bill was considered and passed. Sir George Barnes intimating that he accepted the Bill on behalf of the Government.

Sir Reginald Craddock presented the Select Committee report on the Bill to amend the prevention of Cruelty to Animals Act, 1890.

The Simla Exodus.

The Hon'ble Mr. V. S. Srinivasa Sastry, in moving his resolution recommending to the Governor-General-in-Council that the provision made in the Budget for 1917-18 under the head, 13 General Administration, be reduced by a sum of three lakhs, representing roughly the cost of the Simla exodus, said it was an old controversy that formed the subject of the resolution. In considering the resolution, he would restrict himself to the financial aspect of the exodus though he recognised the administrative evils arising from the same and would urge it on the Council solely on the ground of economy. It might be considered that it was too trifling a sum that was expended, but he pointed out it was a year of all-round economy. The shears had been applied ruthlessly everywhere. The Imperial Government had instructed its administration to practise economy rigidly; even in

TELEGRAMS.

matters like Education and Sanitation, those instructions were being carried out. More also had been done. The Imperial Government were also imposing fresh special taxes. Retrenchment then was the business of the day. He would ask, therefore, if this process should not have begun with the Government of India. The best way to emphasise a disciplinary regulation was for the author thereof, himself to obey it. Again, if retrenchment was to be applied rigorously it should be applied to the luxuries first, and, whatever might be the view of the Government in this matter, hill-going had always been held to be a luxury by the leaders of Indian thought. Though it might be a permissible luxury in times of prosperity, it should have been the first to go in times like this. Referring to the attitude of the Local Governments, he said that, though the desire for reform in this direction existed in certain quarters at any rate of Local Governments, they seemed to be nervous of initiating any reform, they seemed to think it would be a sort of slap on the face of the Imperial Government. He then alluded to the fact of Delhi being very hot in summer, but it was not everywhere in the plains in India. After referring to the ideal of the oriental monarch of sharing in the welfare and woe with the people, he declared that, if the Government wanted to show kindness to the people of India, the best way would be to act as required in the resolution.

Mr. Wacha, opposing the resolution, said that the question was a very old one and it was indeed as old as quarter-of-a-century, if not older, but the question was whether the charges were so exorbitant as to be pressed for in the present juncture. In Bombay, where the expenditure was heavy, he had to call the attention of the Government and pass certain strictures on it last year. He thought he was justified in having done so as he saw that expenditure on that head had since fallen. But the present resolution was very academic. It lacked in suggestion or in construction. The Government of India's four charges had been going down, and there was no necessity for the resolution. He did not mean to suggest, however, that there might not be ways in which it might be further curtailed. He then referred to the rise in civil administration expenditure as a weak point. While the growth in revenues had been only by 22 p. c. the expenditure under that head had gone up by 26 p. c. Mr. Wacha again declared that the resolution which was very good indeed was academic. The proposition lacked in suggestion or construction and he was sorry he had to oppose it.

Sir Reginald Craddock said in reply that Mr. Sastri had limited himself to the financial side of the proposal, but Sir Reginald Craddock said that the administrative side could not be ignored, and he had hoped that Mr. Sastri would remember that the Government had been described as sun-dried beauracrats. He hoped that he would not add to this period of sun drying. He added that personally he was not affected as he was going home but he felt he was bound to defend his colleagues, and after 27 years service during which he had only had been one week in the Himalayas he could assure the Council that work was better and more effective when done in Simla.

The Hon'ble Pandit Madan Mohan Malaviya:—Did experience encourage it?

Sir Reginald Craddock:—I leave it for others to judge.

He then quoted from the works of Sir H. Mayne and Lord Dalhousie, who both spoke of the advantages which resulted from the residence of the Government of India in the hills. He said there was good deal of misapprehension as to life in Simla. Simla was the workshop of the Empire and he added that he could not separate financial argument from administrative argument. He was glad that the representatives of Bombay and Calcutta had not supported the resolution. He hoped that they recognised that the work of the Government of India was inherently different from that followed by merchants, bankers, judges etc. of the cities of India. He also referred to the fact that there were already a number of people who could not live in tents through the hot weather, and the acceptance of this kind of resolution would involve much building and other expenses.

Mr. Sastri, in reply, said that he would withdraw his resolution in deference to Sir Reginald Craddock and in still greater deference to his friend Mr. Wacha, but before doing so he would like to touch on a few points raised in the debate. Sir Reginald Craddock had said that even some Indians found it necessary to go to the hills, but their position was different from that of the officials. The former went at their own expense, but the latter at the expense of the Government, and he would like to see how many officers would go to the hills if placed on the same footing as Indian vakils. But that was a trifling point. What he would like to emphasise was the need for the Government to show their willingness to place themselves on an equal footing and quoted in this connection the impression produced 15 years ago in Madras when the Government were in the hills, while one of the districts was severely affected by famine. Mr. Wacha had opposed the resolution and he (speaker) must bow to his advice, but he thought that having succeeded in achieving something, nothing more need be done, at least not at the present juncture, but he would like to know if not now, at a time when economy was being rigidly practised, when was the time to come for the matter to be considered?

He then withdrew the resolution.

The Council adjourned till the 20th instant.

Indentured Labour Stopped.

DELHI, March 12.

In order to conserve the man power of India for the purposes of labour in connection with the war the Government of India have thought it necessary to prohibit all labour emigration from the country except to the extent necessary to supply the minimum requirements of Ceylon and the Federated Malay States. For this purpose a new rule has been promulgated under the Defence of India Act. The rule will come into force at once.

The following notification has been published as Gazette extraordinary to-day:—

In pursuance of section 2 of the Defence of India Act as subsequently amended the Governor-General in Council is pleased to direct that the following amendment shall be made in the Defence of India Consolidation Rules, 1915, namely:—After rule 16 A. the following rule shall be inserted namely:—16 B. No native of India shall depart by sea out of British India for

TELEGRAMS.

the purpose of or with the intention of labouring for hire in any country beyond the limits of India provided that the prohibition imposed by this rule shall not extend to any person or class of persons permitted so to depart by a general special license granted by such authority as the Governor-General may appoint in this behalf.

Explanation:—"Labour" in this rule means unskilled labour and does not include any work or other occupation of the nature referred to in Chapter 11 of the Indian Emigration Act 1908.

BOMBAY

Mahomedan Meeting at Poona.

POONA, March 12.

A crowded meeting of Mahomedans was held under the auspices of the Anjuman Islam of Poona, yesterday evening, in support of the War Loan. The Hon'ble Mr. Ebrahim Baroun Jaffer explained the object of the meeting and proposed Mr. G. W. Hatch, Collector of Poona to the Chair. The Chairman spoke of the advantages of the War Loan and asked the Mahomedans to subscribe freely to it. Other speakers at the meeting were Nawab Meera Ahmedali Khan, first class Sirdar, Mr. Abdul Wahab Sardar Kazi Asudin, Mr. Abdul Majid Khan B.A., L.L.B., Mr. Miah-boud Ali Khan, M.A., L.L.B., Kazi Nooruddin and some others.

MYSORE

The Indian War Loan.

Help by the Bank of Mysore.

BANGALORE, March 12.

In connection with the Indian War Loan, the Bank of Mysore has offered facilities for its constituents subscribing for the loan by granting advances on easy terms and receiving repayment by instalments.

UNITED PROVINCES

Lt-Governor Elect of the United Provinces.

Press Opinions.

BOMBAY, March 12.

The "Times of India" says:—The announcement that Sir Harcourt Butler is to succeed Sir James Meeson in the United Provinces in November next will be received with mixed feelings. When Sir Harcourt Butler was appointed to Burma in January 1915 it was recognised that the Province had at last got a head who would make up for much time lost in previous administrations, and his record since then has amply confirmed that prediction. His translation will be a blow to Burma.

Regarding Sir Reginald Craddock the "Times of India" says:—He was one of the best Chief Commissioners the Central Provinces ever had. Burma is fortunate to get him now. He has just that kind of driving power and experience which a province needing developed requires.

LUCKNOW, March 12.

"The Indian Daily Telegraph" says: Sir Harcourt Butler's appointment will give satisfaction to all classes, though it necessarily delays the grant of an Executive Council to these Provinces. Burma will lose him with regret while the United Provinces must be congratulated on securing his services.

Brief Telegrams.

A Government Chinese Theatre has been opened at Basrah.

A strong movement has been initiated among Bombay students to offer themselves in a body for enrolment in a Bombay University Corps as part of the Indian Defence Force.

The Hon'ble Inigo Freeman Thomas, son and heir of the Governor of Bombay, and Lady Willington has been appointed to the third Skinner's Horse. This is the first time a Governor's son served in the Indian Cavalry while his father is yet in office.

SECUNDERABAD, March 12.

By the invitation of the Hon'ble the Resident Sir S. M. Fraser C.S.I., C.I.E., a meeting was held this evening at the Hyderabad Residency of all principal bankers, business men and others of standing. The Resident presided. The gathering was fairly large and representatives of both interests and communities. Among those on the dais were Nawab Sir Faridoun Jung Bahadur, Political Minister, Mr. M. A. Hydar, Home Secretary, Mr. G. E. C. Wakefield, Revenue Secretary, Major A. D. Minchin, 1st Assistant Resident Mr. N. Cater and Mr. Fakhruddin Ahmed, Accountant-General.

The "Civil and Military Gazette" says:—For political reasons seven sons of the late Sardar Mahomed Tyab Khan, out of the nine who have been living in Lahore for many years past, have been interned and placed in the custody of military authorities in the Lahore fort.

The services of Mr. K. L. Datta, retired Accountant General, Madras, who had been engaged in special work in connection with the Mysore Financial Department, it is understood, have been further extended from the middle of the month till the end of June.

His Honour the L.-G. of the United Province announced at a War Loan meeting in Lucknow the amount subscribed at the meeting. The total came to about nine lakhs and a half including four lakhs of Maharaja of Barlampur, one lakh each of Raja of Mahmudabad and Raja of Jehangirabad, half a lakh of Raja Suraj Baksh Singh of Kasmanda. After a vote of thanks the meeting was brought to a close.

I

II

I

II

$$\text{---} \ddot{\text{O}} \text{---}$$

-(c)-

ప్రముఖ-జుగారికిని వారిభాగ్యమున మంగళము

అఖిల భారతవర్షీయ అష్టమ ఆయుర్వేద వైద్యసమ్మేళనము.

ఆయుర్వేదము వస్తుప్రదర్శనము.

పూనా

పురాతన కాలమునుండియు చారిత్రక సుప్రసిద్ధి నందిన వైదిక హిందూధర్మ సంరక్షణపరాయణులగు ఛత్రపతి శివాజీ మొదలగు మహారాష్ట్ర వీరుల కావాసస్థానమై గోకర్ణ తీరాంగ రాష్ట్రము మొదలగు కేశభట్టలకు జన్మభూమియై మహారాష్ట్రదేశ ప్రధాన నగరమై తిరాజిలుచుండు పూనా నగరమున గడచిన పిదపరి నెల 24,25,26,27,28 తేదీలయందు మిగుల వైభవముతో జరిగిన అష్టమ ఆయుర్వేదవైద్యసమ్మేళనమును ఆయుర్వేద వస్తుప్రదర్శనమును సందర్శింప వుత్సాహముతో నొక యాత్ర సలిపితిమి.

శ్రీమాన్ వైద్యరత్న పండిత. డి. గోపాలాచార్యులు గారును డాక్టర్. ఆచంట. లక్ష్మీపతి. డి. ఎ. ఎమ్. డి. సి. ఎమ్. గారును మైలాపూరు కల్యాణ లాభ్యాపకులగు వైద్య విశారద నటేశశాస్త్రి గారును ఆయుర్వేదభాషాని నోర రామశాస్త్రి గారును ముగించుకొని వెళ్లితిమి.

సమ్మేళనాధ్యక్షుల లగు శ్రీ కొవిందరాజుగారును ప్రదర్శన ప్రారంభోత్సవ వాక్యము లగు శ్రీమాన్ వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులు గారును కూడ నాటిరాత్రి రైలులోనే గిరులచే వారిని గౌరవించుటకును తక్కిన ప్రతినిధులను పోషించుటకును సన్మానసంఘం కార్యదర్శియు, ఈ సమ్మేళన కార్యములను నిర్వహించు వారలలో ప్రధానభూమిలగు నగు వైద్యపంచానన కృష్ణశాస్త్రికవడే డి. ఎ. గారును కొందరు స్వచ్ఛంద సేవకులును రైలుస్టేషను నకు వచ్చిరి. అప్పుడు ఆనందరాత్రి మగుటచే మరునాడు దయమున అధ్యక్షుల పురప్రవేశోత్సవము జరుపుట కేర్పాట్లుచేసి తక్కినవారిని విడుదలలో దింపి వారు స్వగృహమున కరిగిరి. శ్రీమహారాజావారు మాత్రము రైలువారువకు తమరైలుపెట్టెలోనే ఉండిరి. 24 వ తేదీని అధ్యక్షుల పురప్రవేశోత్సవమును ప్రదర్శనారంభోత్సవమును జరుగవలసిన కృత్యములైయుండెను. నాడుఉదయమెదిమిదిగంటలకు నవ్వుటికి నర్. భాండాగార్ ఆఫ్. డాక్టర్ జేకముక్, లక్ష్మీ రామస్వామి ఆచార్య, పరాంజనే, మొదలగువారును ముగించుకొని రైలుస్టేషనునందలి కరిగి కొచ్చి మహారాజుగారిని వారి పుత్రులను పుష్పమాలాలంకృతులనుజేసి మహోత్సవముతో కొనితెచ్చి వారి కొరకై యేర్పరపబడిన చక్కని సాధమున దింపిరి.

ప్రదర్శన ప్రారంభోత్సవము.

ఆ సాయంత్రము 4 గంటలకు ప్రదర్శన ప్రారంభోత్సవము ప్రారంభమయినది. ప్రదర్శనపు సూపరెంటెండెంటు కృష్ణ శాస్త్రికవడే, మహామండలిమంత్రి జగన్నాథప్రసాదకుక్కలక్ష్మీ రామస్వామి ఆచార్య, యాదవజీవితముజీ ఆచార్య మున్నగు విద్యవైద్యులును ప్రతినిధులును ప్రముఖులును పెద్దలును చేయుచు నాసభయందు సభాధ్యక్షులవరమైన పిమ్మట సూపరెంటెండెంటుగారు ప్రదర్శనమునకు అఖిలభారత భూభాగములనుండియు వచ్చిన పలువిధములగు వైద్యద్రవ్యములను నిమగ్నింపుచు కొంత ముచ్చటించిరి. పిమ్మట అధ్యక్షులగు శ్రీమాన్ వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారు మృగుమధురమైన వాక్యాటితో తమ అధ్యక్షతవనాసమును సంస్కృత భాషయందు చదివిరి.

“ప్రాచీనకాలమునుండియు ఆర్యవైద్యులు వస్తుప్రదర్శనకాలమున సుకాలము నెలకొల్పి జ్ఞానపురస్కరముగను విమర్శనతోడను ఔషధనిర్మాణమును చేయుచుండి నెయు చికిత్సా శాస్త్రమునకు వస్తుప్రదర్శనములు అత్యవశ్యకము లనియు అది లేనిది చికిత్సా శాస్త్రమున నేదియు చేయజాల ననియు వైద్యరత్నము కంటే వస్తుప్రదర్శనము చాల ముఖ్యమైన ననియు మహాకేశపువారి కీ వస్తుజ్ఞానము లేక పోవుటచేతనే ప్రతి వత్సరమున భారత భూమినుండి వైద్యపాంథ్యములగు 54,70,845 యాప్యముల వెలగల ఓషధ ద్రవ్యములు ఎగుమతియై వారి ఔషధరూపమును దాల్చి 1,01,99,085 యాప్యముల వెలగలిగినది యైతిహాసకదేవునకు లంకరించినవకు 42 చతుల ఔషధముల వస్తుము ప్రతిసంవత్సరమున కలుగ జేయుచున్న వనియు ఈ వస్తుమునకు మర యాదాసేవ్యమే కాకలే” అనియు వెక్కిరి వృష్టాంతములతో అందు దివంప బడినది. పిమ్మట కొంత ముపన్యాసము జరిగినవెనుక ప్రదర్శనము ముగించినది.

ప్రదర్శనము.

ప్రదర్శనము మూడంతస్తులుగల ఒక గొప్పమేడయందు నెలకొల్పబడినది. క్రిందియంతస్తునను ముంగిలియందును ఓషధులంచబడినది. ముంగిలియందు గవర్న మెంటు వారి (బొమ్మని కలఘారం) వృక్షాలయమునుండి కొనిరాబడిన వివిధములగు నోషధిభాతులనుంచిరి. లోపలిభాగమున నొకచోట ఆయుర్వేద యావధులను అట్టలపై వుట్టి వానిని ధన్యంతరింపుంటువున చెప్పుబడినవరుస ననుసరించి కూర్చియుంచిరి. మరియొకచోట కర్మలోకీర్తికర్ గారిచే సంపాదించబడిన యావధులన్నియు అట్టలపై వుట్టి యుంచబడినది. ఇంకొకవైపున డాక్టర్ వారున రావుదేవాయిగారిచే ఓషధులరూపములు చిత్రపటమైన పటము లుంచబడినది.

ఈ యంతస్తుకువై దానియందు పుస్తకములను కీర్తితే ములగు గొప్పవైద్యుల చిత్రపటములును సిద్ధాంతధర్మమును ఉంచుట కేర్పరపబడినది.

ఈ భాగమున శ్రీ మాన్ గోపాలాచార్యులుగారి చే పంపబడిన అనేకములగు వ్రాత పుస్తకములు అచ్చు పుస్తకములను నిర్ణయసాగర ముద్రితాలయములనుండి వచ్చిన అనేక పుస్తకములను చిత్రపటము లనేకములును ఒకవైపున నుంచబడినది. మరియొకవైపున జాండు ఫర్మాన్యూటికర్ వచ్చు గుజరాతి, ఆయుర్వేదీక్ ఫార్మాసి, ఆయుర్వేద భూషణనోరి. రామశాస్త్రి, బెజవాడ, మాండలిక వేంకటేశ్వర శాస్త్రి, బిజయనగరం, మున్నగు వారిచే పంపబడిన ఔషధము లుంచబడినది. మూడవది యగు వైద్యంతస్తున ఔషధముల వీపయోగింపబడు ఖనిజోద్భిజ్జ ప్రాణిజములగు అనేకవిధముల ద్రవ్యము లు ను ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఆంధ్రముల ఆకారములను పోల్చుచు తయారు చేయబడిన అనేక విధములగు ప్రతి రూపములును భారత చిత్రపటములు ను యంత్రములును ఇంక విట్టి వనేకములును ఉంచబడినది. ఇట్టిప్రదర్శనము కమరవ్యమై వైద్యుల ముఖాసాభివృద్ధి కత్తెంతసాధనమై ఆయుర్వేదము పదార్థ రత్నాకరమో యన విరాజిల్లు చుండెను. ప్రతి దినమునను ప్రాతఃకాలమున కొన్ని గంటలు లండను ఎం. డి. పరీక్షా పట్టభద్రులును బొంబాయి ఎమ్. ఎస్. పరీక్షా పట్టభద్రులును వృక్షశాస్త్ర విద్వాంసులు నగు వామనరావు దేవాయియు మహారాష్ట్ర పండితరుండు స్వదేశభాషయందు ఓషధుల తత్త్వములను వాని ఉపయోగములను తెలుపుచు ఆయుర్వేదీయ పాశ్చాత్య పద్ధతులను పోల్చుచు చక్కని యుపన్యాసముల గావించుచుండిరి. వీరిట్లు చేసినబోధ మొత్తముమీద 58 గంటలకాలము జరిగినట్లు తెలియవచ్చెను. వీరికి ఆయుర్వేదీయ ఓషధులన్న మిక్కిలిప్రీతి. ఆంగ్లేయ ఔషధము లన్నియు భారతభూమియందు జనించిన ఔషధులవలననే సిద్ధము చేయవచ్చునని తమ యనుభవమును బాగుగ వివరించి చెప్పిరి. వీరి ఉభయవిద్యా పరిశోధన మత్స్యంతా హ్లాదకరముగ నున్నది. మన రాజధానియందు దిట్టిఉభయ విద్యా జ్ఞానధురీణులగు పండితుల జూచుభాగ్య మెపుడుగలుగునోదెలియదు. ఈమహానీయునిచే చెప్పబడుచుండు విషయములు వైద్యుల నేకులు వ్రాసికొనుచుండిరి.

26-వ తేది.

26-వ తేది ఉదయము 8 గంటలకు శ్రీమాన్ వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారి యాధిపత్యముక్రింద విషయ నిర్ణయమున కుపక్రమించుట కేర్పరపబడినది. కాని ఒకటి రెండు విషయములు చర్చింపబడిన వెనుక ఒకముఖ్యవిషయము కొజకు సభ నిలుపబడినది.

కథియవాడు దేశమునుండి వంశవంశపరగ ఆయుర్వేదీయ శిల్ప తంత్రమునను విశేషించి కాలాగ్య తంత్రమునకు చేరిన సేత్రగోగ శత్రుకర్మలయందును పని చేయుచుండు శత్రు చికిత్సకు పోకడు వచ్చెను. ఆయన తన శత్రుముల ప్రదర్శనము చూచుటకై కోరుటచే సభ్యులు తమ చర్చను నిలిపి తచ్చువకాభిముఖులై యుండిరి. అంతట నీ శిల్ప తంత్రము క్రమముగా ఆయుర్వేదీయ పద్ధతి ననుసరించి తయారు చేయబడిన స్వస్థిక సందంశ్ లాలనాడీ వస్త్రాది యంత్రములను అగ్ర చంద్రవృద్ధి పుత్ర ప్రహియుభాది శత్రుములును, శాస్త్రోక్త పద్ధతి ననుసరించి యుండునవిగ బురుజువు చేయుచు ప్రదర్శించెను. సభ్యు లందరును దేశాంతర గతుడైన పుత్రుడు తిరిగి వచ్చినట్లు ఇంకను ఆయుర్వేదాంగ శిల్పతంత్రము జీవించి యున్నదా యని అత్యాతురులై చూడసాగిరి. అందు కొందరు ఆయుర్వేదీయ శిల్పతంత్రమున నింతటి యంత్రశత్రు సామగ్రి కలదా యను శాశ్వర్య సంశయములు పెనాన విగ్రహముజెంది నట్లు చూడసాగిరి.

సమ్మేళనము

25 వ తేదిని ఉదయము 10 గంటలకు కలకత్తానుండి మహామహోపాధ్యాయ కవిరాజగణాధిపతే ఎం.ఎ.ఎమ్. ఎల్. గారు విచ్చేసిరి. నాటిసాయంత్రము 8 గంటలకు సభ యుపక్రమింపబడినది. “కర్ణోస్కరు” ధియెటయందు ప్రతినిధులును సంఘసన్మానసభ్యులును ప్రేక్షకులును విచ్చేసి నిండి యుండిరి. సుమారు 2000 ల భక్తు జనులు వచ్చియుండిరి. అచారము ననుసరించి సభాధ్యక్షులగుమును దేవమాతృప్రసములును స్వాగతపద్యములును చదివిన పిదప సన్మానసంఘాధ్యక్షులగు డాక్టర్. జేకముక్. ఎమ్.ఎ.ఎమ్.డి. గారుతమ స్వాగతోపన్యాసమును చదివి ముగించిరి. పిమ్మట సమ్మేళనాధ్యక్షులగు శ్రీమహారాజావారు భావగర్భితముగ ఆయుర్వేదముయొక్క యావశ్యకతను తెలుపుచు గంభీరముగ అభిభాషణమును చదివిరి. ఈరెండు ముపన్యాసములును అచరభాషయందే వ్రాయబడినవి. పిమ్మట విషయనిర్ణయసభ నేర్పరచుటకై సభ నిలుపబడినది. విషయ నిర్ణయసభయందలి సభ్యులను గురించి చాల వరుస చర్చజరిగిన వెనుక ప్రతినిధులనుండి మూడవవంతు సభ్యులను విషయనిర్ణయసభ కెన్నుకొనవలసిదిగా నిశ్చితమై సభ ముగిసెను.

హెచ్. టి. మహమ్మద్ అందుకో,

[723] మదన్ పురా, బెనారస్ సిటి. కాశీలోనుండు అనేక చిత్రమయిన మంచి వస్తువులు వీరు బహు చవుకగ సప్లయిచేతురు. ఒకసారి ఆర్ధరు యిచ్చిచూచినచో తమకే తెలియగలదు.

నీవు క్రొత్తమిల్లు పెట్టదలచెదవా? మేము ఏమిల్లులకై నాసరే ముఖ్యముగా బియ్యపుమరలకు కావలసిన సామానులను బియ్యమునందు మరనండి హాస్సు ఫర్నే సు ఫ్రైరు బాగ్లవరకు సరఫరా చేయుదుము. సి. గోపాలనాయకర్ అందుసన్ను, బేసిక ఫౌండ్రీ మద్రాసు. 557

ఆత్మజిజ్ఞాసా.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మసితి. దయ్యముల సద్భావమును గుఠించిన శాస్త్రీయ చర్చ గ్రంథకర్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, డి. ఎ. చిన్నవైతా చక్కనిగ్రంథము వెల రు. 0-8-0. మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము ఆరోగ్యమును శాస్త్రముఖమునుపొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుట వలననే కల్గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి శరీరసౌఖ్యమును దృఢగాత్రమును ఆయుర్వృద్ధిని ఇప్పించును. ఈపుస్తకము ఇనాముగా నీయవచ్చును. పోస్టుచార్జి యు మేమే భరించిపంపెదము. వెంటనే వ్రాయుము. 219 వైద్యశాస్త్ర మణికంకర్ గోవిందజీ, అతంకనిగ్రహ ఔషధాలయం 156, బాడ్వే, మదరాసు. అగరువత్తులు 100-కి రూ 1-0-0.

ఒకొక్క ఊరునత్రియు రెండుగంటల సేపు కాలును. దీని సువాసన 2 క్రోసులమూరము వ్యాపించి మనోల్లాసము కలిగించును. అంబర్, జవ్వాలి, కస్తూరి, యేరకమైన 100-కి రు. 1 ది ఆంగ్లో యిండియన్ ట్రెడింగు కంపెనీ, 724 చామరాజుపేట, బెంగుళూరు సిటి.

ఉచితము! ఉచితము!! మానవ గడియారము దానిని బాగుచేయుట ఏలాగు? 144 పుటలుగల వైద్యగ్రంథమును చదువుటవలన మానవ గడియారమును 8 పేరుచేయుట సేర్పకొనవచ్చును. క్రయము లేదు. తపాలాఖర్చు లేదు. రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ, 188 20, చీనాబజారురోడ్, మదరాసు.

ఇందుమతీ పరిణయము. కుమారభూర్జుటి కృతాంధకావ్యము రు. 0-10-0 అప్పారాయ యశశ్చంద్రిదయము సంస్కృతాలంకారశాస్త్రము రు. 2-0-0 వైరెంటిని ఏకకాలమున గోరువిద్యాధ్యులకును, పుస్తక భాండాగారములకును, సగమువెల. ఈమార్చి నెల అఖిలభారత మేనేజరు, మునునూరు యస్టేటు 628 నూజివీడు, కృష్ణాజిల్లా.

విరాటపర్వము-అర్జునుడు.

విరాటపర్వమున చతుర్థ పంచమాశ్వాసంబులందు అర్జునుని పాత్రక్రమము సెలవిత విమర్శింపఁజేయు.

అర్జునుడు అజ్ఞాతవాసకాలము గడచినది మొదలు కారవులవై తనకు గల మహావైరమున వాని నెట్లయిన సాధింపవలయు నని సమయమునకు వేచియుండెను. భీమునియందు సహజముగ కారతగుణమునది యరుదుగ ప్రదర్శితమగుచుండెను. కాని అర్జునుడు తన క్రోధమును శాంతిగుప్తము చేసి అన్న కెక్కడ ఆగ్రహము వచ్చునో యని కడు మెలకువతో మెలగుచుండెను. ఎట్లయినను కారవులవై గల పగను సాధింప బ్రయత్నించుచుండు వాడుగా న అర్జునుడు (తనకు వీలైన కార్యముగాన) ఉత్తరకు తనంతట తానే తన బాహుబల విశేషములను జెప్పటయు, వైరంధ్రుచే జెప్పించుటయు జేయుచు ఎప్పుటికైన నీ యుపదేశములవలన ప్రయోజనము గలుగకుండునాయని యుచుకొనుచుండెను. కారవులు విరాటుని గోవులం దొంగిలి పోయినప్పుడు తనకు కారవులతోడ కయ్యంబు సలుపబోవమండ, తగుసారథి లేకుండు తేరి, వైరంధ్రు ఈ యవకాశమును బోసియుక బృహన్నలకార్యవైర్యాదులను తరకు వర్ణించి అతని సారథ్యము జయప్రదమగునని చెప్పెను. ఉత్తరుడు వేడిరూపమున నున్న అర్జునుని రూపు జూడనొట్లక ఉత్తరనిష్ఠాపమువలనను వైరంధ్రు నిష్ఠాంధమువలనను బృహన్నలను దోడ్కొనిపోయెను. ఉత్తరుడు కారవసేననుజూచి భయభ్రాంతుడై పాటిపోవుతేరి అర్జునుడు తనపట్టుసాధించుటకు గాను, ఉత్తరుని మఱల బట్టుకొనివచ్చి అతనిని సారథ్యజేసికొని జమ్మిచెట్టుకడకు పోయి తన ఆయుధముల దెచ్చుని అతనిని బ్రార్థింప, శవాకార భయంకర స్వరూపమున నున్న గాంధీవమును జూచి యుత్తరుడు వెఱగండి మిన్నకుండెను. ఈ సమయమున సెంటిమెంటుకుజేసి అర్జునుడు తనకు నిజరూపమును జెలిపి నమ్మించి యతని భయమును బోనడచెను. ఉత్తరు డర్జును నెఱిగి అతని సారథ్యంబు చేయుట తన మనోరథమని చెప్పి అతని అజ్ఞానైరథ్యము నడవగడంగెను. అర్జునుడు గాంధీవము కొఱకు బోవునప్పుడును, రథముపై ఉత్తరునిస్థానము గొనునప్పుడును, కారవుల చూచి సంశయింపసాగిరి. అర్జునుడు తేడ నెక్కి జేవడత్రము పూరించినతోడనే వారి సంశయము మిలినిరెను. కలకలమెక్కువయ్యెను. సమర మారంభమయ్యెను. అర్జునుడు యుద్ధోత్సాకముననైనను కారవులయధ్యుని తన గురువులను మఱువక వారికి మనమున ననుసక్తురైచి, ప్రత్యక్షముగా నమస్కారభావముల చేసి తా నర్జునుడనే యని రుజువుచేసెను.

ఉదయగిరిబయ్యన్న నాయుడుగారిలన్న దానసత్రము
ఈ సత్రమును ఉదయగిరి రామదాసు నాయుడుగారు 1867 సం॥న తమతండ్రిజ్ఞాపకార్థము పగడాలన క్రుల బీధి, (Coral merchant street) 58 వ నృహమున స్థాపించిరి. ప్రతిదినము 12 గురు బ్రాహ్మణులకు మాత్రము ఒకపూట (ఉదయము) భోజనము పెట్టుట ముఖ్యోద్దేశ్యము. పూర్వము నాటుపకాణి రామేశ్వరములకు పోవు బ్రహ్మణ బాలికలకు లకు గాను దీనిని స్థాపించిరి. ప్రస్తుతము నాటున బోవు నవ సరముతప్పినదిగాన ప్రయాణికులు వచ్చుటతగ్గినందున ఈ ఊరి యందేయుండు సోమరబ్రాహ్మణులకుమతస్థిన బ్రాహ్మణులకును ఇది ఉపయోగపడు చుండెను. సత్రపు ధర్మకర్తలు బీద బ్రాహ్మణ విద్యార్థులకు కూడ భోజనవసతులు గూర్చిన ఇది సాధకముగా నుండునని నిశ్చయించి అట్టివిద్యార్థులకు ఉదయమునపాత కాలవేళకు లోపల అన్నము పెట్టుచుండిరి. ఈ ధర్మకర్తలలో దొరసామయ్యగారు తమధర్మపదవిని వదలుకొనినందున వారికి బదులుధర్మకర్త ఈ.ఎస్. శంకరయ్యగారు, బి. ఏ. బి.ఎల్. గారు నియమింపబడిరి. వీరు ప్రత్యేకముగ విద్యార్థులకే అన్నము పెట్టినచో బాగుగా నుండునని వ్యా. సి. కుమార స్వామికాశ్రమాగారి వ్యాయసభతో విమర్శకు లేట్ట వ్యాయ మూర్తియు అట్లే ఒకపూట అన్నము పెట్టించవలెనని తీర్మానించిరి. రెండవపూటభోజనముకుగూడ విద్యార్థులు చిక్కుల బడకుండ చేయుటకు ధర్మకర్తలు చందాలుపోగుజేసి ప్రయత్నములు సలుపుచుండ దీనికి సహాయముగా క్రిమతి అంబటి తాయారమ్మకొలారుక్కిణమ్మ గార్లు 2వేల రూప్యముల విరాళము లాసంగదమని వాగ్దానము జేసిరి. వీరి యాదార్య మెంతయు కొనియాడ తగినది. ఈ విషయమున ఉదారభావముతో పనిచేయుచున్న సి. వి. మునిస్వామి నాయుడుగారును, ఈ. ఎస్. శంకరయ్యగారు కూడ ప్రశంసనీయులు.

కావలయును.

బెజవాడ మ్యునిసిపల్ ఆఫీసులో ప్రస్తుతం ఆర్టింగు హెడ్ క్లర్కు-పని (రూ. 30-40 ఖాసీగా) పున్నది. దరఖాస్తుదారులు మెట్రిక్యులేషనుపరీక్ష ప్యాసుకావలెను. ట్రాన్సులేషను, అకౌంటుటెన్టు ప్యాసుయి అఫీషియల్ సర్వీసుగల వారి దరఖాస్తులు ముఖ్యముగా ఆలోచింపబడును. తెలుగు ఇంగ్లీషు దస్తూరి బాగాయుండవలెను. టెస్టిమోని యల్పుతో సహా దరఖాస్తులు మాకు యీ నెల 16వ తేదీ లోపుగా పంపవలెను.

మ్యునిసిపల్ ఆఫీసు, బెజవాడ, 8-3-1917. } డి. వి. హనుమంతరావు, (721) చెరువు.

నోటీసు.

ఇందువల్ల సమస్తమయిన వారికి తెలియవరచు చేయవగా:-

1917 వ సం॥రం ఫిబ్రవరినెల 7-వ తారీఖున కృష్ణా డి॥ అత్తలి సబుడి॥ యిలాకా కోరుమ్మి అగ్రహారం తాలూకు రిసర్వి నెం. 32 రు య 3-24 ట్లు భూమి రు 560 లకు కృష్ణా డి॥ నూజి ఏడు సబుడిస్తారు యిలాకా బాహుబలేంద్రుని గూడెం అగ్రహారం కాపురస్తుడు బ్రాహ్మణులు యినాందారు కొలచిన శేషయ్యగారి దత్తతకుమారుడు శోభనాచలపతి అనే ఆయన యీ దిగువ దస్తావేజు చేసిన నాకు విక్రయించుటకు ఏర్పాటు చేసి బజానాక్రింద రు 60 లకు నావల్ల ప్రాంతరి నోటు వ్రాయించుకొని రెండు మాసములలో దస్తావేజు వ్రాసి యిచ్చుటకు గడువు నిర్ణయించుకొని భూమి నాస్వాధీనము చేసియున్నారు. దరిమిలాను నేను క్రయసామ్యు అంతయు సిద్ధముచేసి, క్రమమైన దస్తావేజు వ్రాసి రిజిస్టరీచేయించి యివ్వవలసినదని మధ్యవర్తుల ద్వారానున్న రిజిస్టరీ వ్రతరు ద్వారానున్న తగాయిదాపరిస్తే నావిరోధుల కుట్రవల్ల నాకు నష్టము కలుగజేయవలెననే దురుద్దేశ్యముతో నాకు దస్తావేజు వ్రాసి యివ్వక యితరులకు విక్రయించ దలచినట్లు తెలియవచ్చినది. అట్టి విక్రయములు యిదివరకు గాని యిక ముందుగాని చేసినయెడల ఏమిన్ని చెల్లననిన్ని నా అగ్రిమెంటుప్రకారం నాయదా వెళ్లడముతోనే, నేను కోర్టులో వ్యాజ్యమువేసి దస్తావేజు వ్రాయించుకొన బోవుచున్నాననిన్ని యిందు మూలముగా సమస్తమయిన వారికిన్ని తెలియజేయుచున్నాను. వేములముందదద్ద వెంకట్రాజు వ్రాలూ.

- (686) భాషాసేవక సంఘము.
202 MINT STREET, MADRAS.
ఈసంఘమువారు ప్రచురించుచున్న గ్రంథములు.
(1) వేదకవిద్రవేచుట మొ	ప్రతి 1-కి రు	0-4-0
(2) దంతభావనము	"	0-4-0
(3) స్నానము	"	0-4-0
(4) విభూతి, తిలకము, పసుపు	"	0-4-0
(5) వస్త్రధారణము	"	0-4-0
(6) ధ్యానము	"	0-4-0
(7) ఆహారము	"	0-4-0
(8) ఆశ్రమచతుష్టయము	"	0-4-0
(9) బ్రహ్మచర్యము	"	0-4-0
(10) పర్వములు	"	0-4-0
(11) ఆధారకాలంకారములు	"	0-4-0
(12) గార్హస్థ్యాశ్రమము	"	0-4-0
(13) నాటకములు	"	0-4-0
(14) నిద్ర	"	0-4-0
(15) వానప్రస్థాశ్రమము	"	0-4-0
(16) వ్యాకామము	"	0-4-0
(17) గర్భిణీశ్రీ	"	0-4-0

హెచ్. హెచ్. ది నైజాము వారి గ్యారంటీడు స్టేటు రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడు.

కరుగుటకు పనికివచ్చే ఇనుము ఉక్కు-తును కలు 116 టన్నుల సప్లయచేయుటకు టెండర్లు కావలెను. 1917వ సంవత్సరము ఏప్రిలునెల 2-వ తేదీ మధ్యాహ్నము నరకు స్టోరుకికరుగారు అట్టి టెండర్లను తీసికొనెదరు.
ఒక రూపాయ చెల్లించిన పయిన సికిందరా బాదునందలి రయిలువే స్టోరుకికరు నారినన్దనుండి టెండరు ఫారముతో సహా ఇతరవిశేషములు తెలుపబడును. (718)

అభినవ భీమసేనడగు ప్రా॥ రామమూర్తి నాయుడు గారు త్వరలో రానున్నారు.

ఈ క్రింద వివరింపబడిన ప్రదేశములలో తమ అత్యుత్తమ దేహబల ప్రాధిమ్యము ప్రదర్శించెదరు.

కావలి	కాకినాడ
బంగోలు	శిరాపురము
బాపట్ల	తెనాలి
గుంటూరు	(683) ఎలమంచి
బెజవాడ	అనకాపల్లి
ఏలూరు	విశాఖపట్నము
రాజమహేంద్రవరం	విజయనగరము

ప్రాణము గల బొమ్మలు
బయల్కొప్పులు - ఫీలుములు - డేరాలు - గ్యానుడిపములు - బొమ్మలకాళ్లు - గారడీ పుస్తకములు విక్రయించెదము. క్యాటలాగు కావలెనా? (592)
బి. ఈశ్వరప్ప అందు సన్ను, విశాఖపట్నము.

అద్భుతనివారిణి. 126

(ప్రాఫెసర్ జేమ్సుగారి ఎలెక్ట్రిక్ టానిక్ పెరల్స్)

ఇది బలహీనులకును, నీరసములకును, నిద్రలేకుండుట, జ్ఞాపకము తిక్కువగను, మెదడు నిమ్మగా నుండును.

పనియందెంతమాత్ర మిచ్చలేకుండుట, నిస్వప్న బలహీనము, ఆహారము శుక్లనష్టము పోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు, గుమాస్తాలకు వర్తింతులకు, మనోవ్యాధులకు మొదలగు వారికి ప్రశస్తమైనందు; బలమును గలిగించును. అనేక వేలయిది ఇందువలన బాగుపడినవారు. నీవుకూడ నేటిదినమే ఒక బుడ్డిని కొని దానిపై స్తర ఒకమాత్ర పరీక్షింపుము.
25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0
40 " " " 2-0-0
నవీనము!!

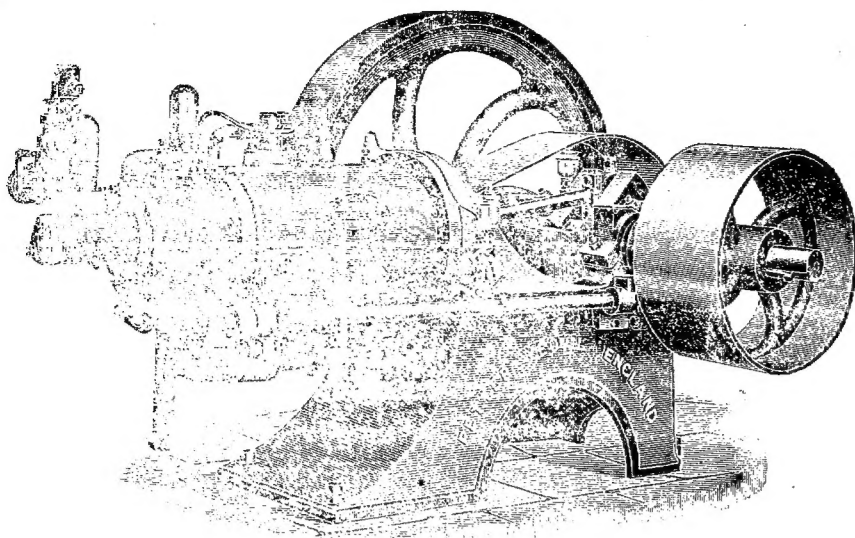
పరిమళ ద్రవ్యముల రాజు
ఆల్టో దిల్ బహార్

మనోరచ్యుముగాను కొంతకాల ముందునట్టి ఆపూర్వ వాసనయును కలదు. ఆలోచనలో సారాయి మొదలగునాటి యొక్క సంబంధము బొత్తిగాలేదు. చేతిగుడ్డలో గాని చొక్కాయ వైదగాని 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందన వనము మధ్యలోనుంటే యంత సుఖమయిన వాసనను అనుభవించ వచ్చునో అంత అనుభవించుదురు. ఇతర వాసనలు యేవేని యుండినా యీ ఆలోచనలో బహర్ యొక్క వాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపును.
నెల 1/2 డ్రాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0-8-0 } వి. పి. చార్జి
1 డ్రాము బుడ్డి 1-కి " 0-12-0 } రూ. 0-4-0
1/2 ఆవున్నబుడ్డి 1-కి " 2-0-0 } ప్రత్యేకము.
ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ.
నెం 155, జుహాపూసీను సిద్ది, బొంబాయి
మద్రాసు యేజంటు:- మెహతా పురుషోత్తం మూర్తి,

పెట్రో వేటెంటు ఆయిల్ ఇంజనులు.

327

సులభమగు యంత్రములును- చక్కని పనితీరును- స్థూలనిర్మాణమును, నిరాటంకమగు ముచ్చటైన నడకయు ఈ యంత్రములకు గొప్ప ప్రఖ్యాతిని దెచ్చినది. అన్ని పరిమాణములలో యంత్రములను అపరిమితమయిన (Crud చమురుతో నెనను, నంచి చమురుతో నెనను, నిలువయున్న నూనెతో నెనను, చక్కగా నడుపవచ్చును.

పెట్రో ఇంజనుల ప్రత్యేక ఉపయోగములు.

1. తనంతటనే తేంపుతేనిదే రగుల్కొలుపు గల గొట్టము గలదు. ప్రారంభించబడిన వై తేంపు అవసరములేదు.

2. తగులబడి పోకుండ నుండు రగుల్కొలుపు గల గొట్టములు ఇతర యంత్రముల యందు కొన్ని వారములలో చెడి పోవును. ఇటు కొన్ని వత్సరములకు చెడిపోవును.

3. పేలుడుబి త్రిడిని తగ్గించుటచే, యంత్రము స్వాశీనయన నుండును. 4. కత్తెతగులబడుట మిక్కిలి తక్కువ. నడుపుటకు కావలసినంతకంటె నెక్కుడుచమురు వృధాగా కాలదు. 5. త్వరలో నడపించవచ్చును. ఏ పరిమాణపు దానినైన 5 నిమిషములలో నడుప వచ్చును. 6. బలకరములయిన పనిచేయుభాగములను కొన్నిటిని ఎక్కువగా జతపరచి, స్థూలముగా నిర్మింపబడిన దగుటచే ఎక్కువకాలము పనిజేయును. 7. కిటరు ఇంజనులు విరామము తీసుకొంటే పనిచేయుటకు తగినవి. 8. పనిచేయు భాగములు బహు కొద్దియగుటచేత నిర్మాణ మతిసుగువు. 9. ముఖ్యముగ పనిచేయుభాగమునకు లేక చక్రమునకు అపాయము సంభవించినప్పుడు నూనె సప్లయతరంతట ఆగిపోవును. అందువలన యంత్రము నిలుచును. కావున సురక్షితముగ నుండును. అనేక పరిమాణములలో స్టాండులో నున్నవి. వెలలకుగాని, ఇతర విషయములకుగాని దయచేసి మాకు వ్రాసికొనుడు.

బెన్జు అండు కంపెనీ, లిమిటెడ్. ఇంజనీయరింగు శిష్యుమెంటు, మదరాసు.

శ్రీ లో!

వెలువడగలదు !!

పింగళ సంవత్సరాది సంచిక

ము ద్రి త మ గు చు న్న ది.

నల సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రామ సంగ్రహచరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు రంగులదేశపటములును మహాజనుల పటములును ఇతరములైన చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడుచున్నది.

సంవత్సరాది దినమున వెలువడగలదు.

కాగితముల కఠిన్వనం తేసి కావలసి నన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయించుచుంటున్న కలయవారు వెంటనే వ్రాసికొను టుచితము:

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	వెల రు 2-0-0
అధ్యసంవత్సర	0-8-0
అధ్యసంవత్సర	0-12-0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు	1-0-0

చంద్రవత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధమృతము.

తామర తైలము.

పండ్లపాడి.

మోహినీ తైలము.

డబ్బీ 1-కి 0-4-0

డబ్బీ 1-కి 0-2-0.

సీసా 1-కి 0-12-0.

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టిపిడి మద్రాసు.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరిమురబ్బ

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

ఈమురబ్బను సాలామిసిరి కాదని రుజువుపరచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా యియ్యబడును. అట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుముందుగా పొందవచ్చును. దురభ్యాసమువల్ల బాల్కనీములోనే ధాతునష్టము కలిగినవారికి హృదయకోశము బలహీనమై పరణికాలమునరకు దుఃఖము ననుభవించురు. ఈ సాలామిసిరి మురబ్బ నేలించినయెడల అట్టి దుఃఖము తొలగి విశేష బల వీర్యసంపన్నులయి ప్రకాశించుచు చిర కాలము సుఖముగ జీవింతురు.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బవల్ల ధాతుపుష్టికలుగును, స్వస్థపథితము మానును, ధాతువు మాద్రముతో కలసికొవుట మానును, సిరుమరుకు మానును, బహుమాత్రవ్యాధి మానును, విశేషబలము కలుగును, కత్తము వృద్ధియగును, అకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ చలవిసర్జన మగును. సాలామిసిరిజననది విశజాతిపండు. ఇదికాబూర్, కాందహార్ దేశములలో వైరగుచున్నది. అక్కడి జనులు ఈసంఘాతాశేనుగా తిరుగుతల నచిరకాలము 4 వరుల మనుష్యుల బలము ఆదేశమున ఒకమనిషికి గలదు. వై మురబ్బను నేలించి 10 రు. బహుమాన పొందుటకై గొప్ప సంఘటనో శిష్యులయొద్దనున్నది. 1 డబ్బాకు 15 రోజులు ఉపయోగించినచో మురబ్బ పూర్తిగ గుణముకలుగును. 2-3 డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జన్మాంతరము వరకు గుణముచున్నది.

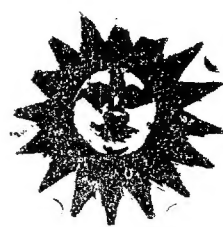
అనాపానపత్రిక పార్శ్వముతో పంపబడును.

15 రూపాయలు డబ్బీ నెల రూ. 2-0-0. తపాలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.

డి. మన్నా లాల్, ఢిల్లీ వైద్యులు, నెం 5, అవన్యూరోడ్డు, బెంగుళూరు సిటీ.

కుంకుమపుష్ప

కుంకుమపుష్ప

కుంకుమపుష్ప

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపుష్ప మువద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాక్ డెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ (53) 21. హనుమంపీడి, బొంబాయి.

కీర్తికేషులైన గోపాలకృష్ణ గోకలేకారి చక్కని

రంగుల చిత్ర పటము

ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0

వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

పోస్టు బాక్సు 212, మద్రాసు.

మంచిగుణముగల శాస్త్రీ యాచధములు

బృహత్ మంజుష్టాదిక్వాధ

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రశస్తమైనది. 1/2 పౌను సీసా రు 0-2-0.

చంద్ర ప్రభ గుటి

మూత్రవ్యాధులయందు అమోఘముగ పనిచేయును. తులం 1-కి రు 1-0-0.

వాసవ లేహము

దగ్ధునకు మంచిమందు.

1/2 పౌను సీసా రు 0-10-0.

వ్యవహారములన్నియు నాంగ్లేయభాషలో జరుపవలయును.

జాండూ ఫార్మా టికల్

వచ్చును

ఆయుర్వేద యాచధముల జేయువారు

బొంబాయి నెం 13

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, E.

శ్రీ పరమానందయ్య కథలు.

ఎల్లవారును కొంత కొంత పుక్కిటి పురాణముగా వినియున్న యీ కథలు మిక్కిలి అద్భుతమును వినోదకరములును సీతిభోధకములునునగుట తెలిసినవిషయమే. ఇందు గురువునకు శిష్యులందు గల ప్రేమ, అనుగ్రహము, వారి వృద్ధికోరికైన పాటు మొదలగు గుణములును, శిష్యులకు గురువు నందుగల భక్తి, శుశ్రూష, కార్యనిర్వహణ మందు విడువనివట్టు, పరస్పరసాభాత్రము మొదలగు గుణములును సర్వజన సుఖోదకముగా హాస్యరసమునకు దగిన వినోదతైలిని వర్ణింపబడి యున్నవి. ఇది చదువుట కారంభించినది మొదలు ముగించు వఱకు నవ్వుపుట్టించుచునేయుండును. వెల 0-2-0.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్డు కో,

(285)

అనందా ముద్రాలయము, మద్రాసు.